

# VLAAMSE RAAD

---

ZITTING 1992-1993

---

## HANDELINGEN

49-50-51-52-53-54

### VERGADERINGEN VAN MEI 1993

ACTUELE INTERPELLATIES

ACTUELE VRAGEN

A 12

DECREET JEUGDWERKBELEID

DE LIJN

DRINKWATERBELEID

GEMEENTELIJKE OPCENTIEMEN OP DE VENNOOTSCHAPSBELASTINGEN

GEWESTPLANNEN

HAVEN VAN OOSTENDE

HERSTRUCTURERING VAN HET HOGER ONDERWIJS

INTERPELLATIES

MAATREGELEN TER BEVORDERING VAN HET GEBRUIK VAN DE FIETS

NATUURGEBIEDEN

ONDERZOEKSCOMMISSIE BESTEDING KS-GELDEN

REGIONALE TELEVISIE

SIGMA-PLAN

STAKING VAN DE OPVOEDERS

# Inhoud

**Nr. 49**                      **Donderdag 13 mei 1993**  
**Morgenvergadering**

**Berichten van verhindering**, blz. 1857

**Ontwerp van decreet**  
Indiening en verwijzing, blz. 1857

**Voorstellen van decreet**  
Indiening en verwijzing, blz. 1857

**Voorstellen van resolutie**  
Indiening en verwijzing, blz. 1857

**Voorstellen tot wijziging van het Reglement**  
Indiening en verwijzing, blz. 1858

**Beleidsbrief**  
Indiening en verwijzing, blz. 1858

**Verslag van het Rekenhof**  
Indiening en verwijzing, blz. 1858

**Verslagen**  
Indiening, blz. 1858

**Motie**  
Indiening, blz. 1858

**Kennisgeving van het Rekenhof**  
Indiening en verwijzing, blz. 1858

**Resolutie van het Europees Parlement**  
Indiening, blz. 1859

**Arresten van het Arbitragehof**  
Indiening, blz. 1859

**Kennisgeving van het Arbitragehof**  
Indiening, blz. 1859

**Schriftelijke vragen** (Regl. art. 76)  
Indiening, blz. 1859

**Samenstelling van een commissie en een werkgroep**  
Wijzigingen onder de vaste en plaatsvervangende leden, blz. 1859

**Ontwerp van decreet** houdende de eindregeling van de begroting van de Vlaamse Gemeenschap en van instellingen van openbaar nut voor het begrotingsjaar 1984 - 23 (1992-1993) - Nrs. 1 en 2 - 24 (BZ 1992) - Nr. 1 (Rapport van het Rekenhof)

**Ontwerp van decreet** houdende de eindregeling van de begroting van de Vlaamse Gemeenschap en van instellingen van openbaar nut voor het begrotingsjaar 1985 - 23-A (1992-1993) - Nrs. 1 en 2 - 24-A (BZ 1992) - Nr. 1 (Rapport van het Rekenhof)

Algemene bespreking, blz. 1859

**Regeling van de werkzaamheden**, blz. 1860

**Interpellaties** (Regl. art. 89)  
Interpellatie van de heer H. Schiltz tot de

heer T. Kelchtermans, Vlaamse minister van Openbare Werken, Ruimtelijke Ordening en Binnenlandse Aangelegenheden, over het investeringsprogramma voor de haven van Oostende, blz. 1860  
Sprekers : de heren H. Schiltz, G. Vanleenhove, A. Denys

**Regeling van de werkzaamheden**, blz. 1863

**Interpellaties** (Regl. art. 89) (Voortzetting)

Interpellatie van de heer H. Schiltz tot de heer T. Kelchtermans, Vlaamse minister van Openbare Werken, Ruimtelijke Ordening en Binnenlandse Aangelegenheden, over het investeringsprogramma voor de haven van Oostende, blz. 1863

Sprekers : de heren L. Hancké, P. Van Grembergen, M. Maertens, G. Vanleenhove, H. Schiltz, A. Denys, minister T. Kelchtermans

Met redenen omklede motie, blz. 1870

Interpellatie van de heer E. De Groot tot de heer T. Kelchtermans, Vlaamse minister van Openbare Werken, Ruimtelijke Ordening en Binnenlandse Aangelegenheden, over de onveilige toestand op de Vlaamse wegen in het algemeen en op de A 12 in het bijzonder en de door de minister voorgestelde maatregelen, blz. 1870

Sprekers : de heren E. De Groot, J. Ansoms, M. Bartholomeeussen, L. Van Nieuwenhuysen, H. Candries, H. Van Dienderen, minister T. Kelchtermans

Met redenen omklede motie, blz. 1879

**Ontwerp van decreet** houdende de eindregeling van de begroting van de Vlaamse Gemeenschap en van instellingen van openbaar nut voor het begrotingsjaar 1984 - 23 (1992-1993) - Nrs. 1 en 2 - 24 (BZ 1992) - Nr. 1 (Rapport van het Rekenhof)

**Ontwerp van decreet** houdende de eindregeling van de begroting van de Vlaamse Gemeenschap en van instellingen van openbaar nut voor het begrotingsjaar 1985 - 23-A (1992-1993) - Nrs. 1 en 2 - 24-A (BZ 1992) - Nr. 1 (Rapport van het Rekenhof)

Algemene bespreking, blz. 1880

Artikelsgewijze bespreking, blz. 1880

**Bijlage**

Vragen om uitleg, blz. 1891

**Nr. 50**                      **Donderdag 13 mei 1993**  
**Middagvergadering**

**Berichten van verhindering**, blz. 1905

**Actuele vragen** (Regl. art. 77)  
Actuele vraag van de heer J. De Mol tot

de heer T. Kelchtermans, Vlaamse minister van Openbare Werken, Ruimtelijke Ordening en Binnenlandse Aangelegenheden, over de behandeling van beroepen inzake de toepassing van het minidecreet, blz. 1906

Actuele vraag van de heer F. Dielens tot de heer T. Kelchtermans, Vlaamse minister van Openbare Werken, Ruimtelijke Ordening en Binnenlandse Aangelegenheden, over alternatieven voor de SST-doortocht in Lembeek, blz. 1906

**Voorstel van resolutie** van de heer P. Dewael c.s. betreffende gewestplanwijzigingen in het kader van de reconversie in Limburg

- 336 (1992-1993) - Nr. 1

**Voorstel van resolutie** van de heren J. Ulburghs en J. Sleenckx betreffende het openhouden van de mijn van Beringen

- 337 (1992-1993) - Nr. 1

Voorstel tot spoedbehandeling, blz. 1907

**Actuele vragen** (Regl. art. 77) (Voortzetting)

Actuele vraag van de heer H. Coveliers tot de heer H. Weckx, Vlaamse minister van Cultuur en Brusselse Aangelegenheden, over de medewerking van de BRTN aan audio-visuele opsporingsalternatieven, blz. 1907

Actuele vraag van de heer P. Hostekint tot de heer L. Van den Bossche, Vlaamse minister van Onderwijs en Ambtenarenzaken, over het analfabetisme in het BSO en het beroepsonderwijs, blz. 1909

Actuele vraag van de heer J. Taylor tot de heer L. Van den Bossche, Vlaamse minister van Onderwijs en Ambtenarenzaken, over het eventuele ontslag van de schoonmaaksters van het ministerie, blz. 1910

Actuele vraag van mevrouw M. Aelvoet tot de heer L. Van den Bossche, Vlaamse minister van Onderwijs en Ambtenarenzaken, en mevrouw W. Demeester-De Meyer, Vlaamse minister van Financiën en Begroting, Gezondheidsinstellingen, Welzijn en Gezin, over financiële discriminatie van sommige gehandicapte kinderen, blz. 1912

Actuele vraag van de heer M. Maertens tot mevrouw W. Demeester-De Meyer, Vlaamse minister van Financiën en Begroting, Gezondheidsinstellingen, Welzijn en Gezin, over de jongeren die niet meer in het Vlaams Fonds ingeschreven kunnen worden, blz. 1914

Actuele vraag van de heer F. Dewinter tot de heer L. Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen, over de technologiebeurs FTI '93, blz. 1914

Actuele vraag van de heer F. Van den Eynde tot de heer L. Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie,

KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen, over de culturele ambassadeurs

Actuele vraag van de heer P. Dewael tot de heer L. Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen, over de opmerkingen van de culturele ambassadeurs, blz. 1915

Actuele vraag van de heer P. Van Grembergen tot de heer L. Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen, over de financiële eisen van de voorzitter van de Brusselse Executieve, blz. 1918

Actuele vraag van de heer E. Van Vaerenbergh tot de heer L. Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen, over het gesprek met de voorzitter van de Brusselse Executieve, blz. 1919

Actuele vraag van de heer A. Denys tot de heer L. Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen, over eventuele belangenvermenging van de voorzitter van de raad van bestuur van de groep Begemann, voorzitter van de raad van bestuur van KS en van de Boelwerf Vlaanderen, blz. 1919

#### **Actuele interpellaties** (Regl. art. 79)

Actuele interpellatie van mevrouw M. Vogels tot mevrouw W. Demeester-De Meyer, Vlaamse minister van Financiën en Begroting, Gezondheidsinstellingen, Welzijn en Gezin, over de staking van de opvoeders uit de welzijnssector

Actuele interpellatie van de heer L. Pierco tot mevrouw W. Demeester-De Meyer, Vlaamse minister van Financiën en Begroting, Gezondheidsinstellingen, Welzijn en Gezin, over de aanhoudende staking van de opvoeders, blz. 1921

#### **Regeling van de werkzaamheden**, blz. 1921

#### **Actuele interpellaties** (Regl. art. 79) (Voortzetting)

Actuele interpellatie van mevrouw M. Vogels tot mevrouw W. Demeester-De Meyer, Vlaamse minister van Financiën en Begroting, Gezondheidsinstellingen, Welzijn en Gezin, over de staking van de opvoeders uit de welzijnssector

Actuele interpellatie van de heer L. Pierco tot mevrouw W. Demeester-De Meyer, Vlaamse minister van Financiën en Begroting, Gezondheidsinstellingen, Welzijn en Gezin, over de aanhoudende staking van de opvoeders, blz. 1921

Sprekers : mevrouw M. Vogels, de heren E. Van Rompuy, L. Pierco, mevrouw T. Merckx-Van Goey, de heren J. Peeters, E. Van Vaerenbergh, mi-

nister W. Demeester-De Meyer, minister-president L. Van den Brande

**Voorstel van resolutie** van de heer P. Dewael c.s. betreffende gewestplanwijzigingen in het kader van de reconversie in Limburg

— 336 (1992-1993) - Nr. 1

Voorstel tot spoedbehandeling, blz. 1931  
Sprekers : de heren P. Dewael, J. Vandeurzen, L. Hancké, minister T. Kelchtermans

**Voorstel van resolutie** van de heren J. Ulburghs en J. Sleecx betreffende het openhouden van de mijn van Beringen

— 337 (1992-1993) - Nr. 1

Voorstel tot spoedbehandeling, blz. 1933  
Sprekers : de heren J. Ulburghs, J. Sleecx, F. Wymeersch, M. Didden, A. Denys, H. Olaerts, G. Bossuyt, minister-president L. Van den Brande

Hoofdelijke stemming, blz. 1935

Sprekers : de heren F. Dewinter, P. Van Grembergen, L. Pierco

**Voorstel van decreet** van de heer F. Dewinter houdende wijziging van de wet van 29 maart 1962 houdende organisatie van de ruimtelijke ordening en van de stedenbouw met het oog op de beteugeling van de wildgroei van de islamitische gebedsplaatsen

Stemming over de ontvankelijkheid, blz. 1936

**Voorstel van resolutie** van de heer W. Verreycken inzake de onafhankelijkheid van Vlaanderen

Stemming over de ontvankelijkheid, blz. 1937

Spreker : de heer W. Verreycken

**Ontwerp van decreet** houdende de eindregeling van de begroting van de Vlaamse Gemeenschap en van instellingen van openbaar nut voor het begrotingsjaar 1984

— 23 (1992-1993) - Nrs. 1 en 2  
24 (BZ 1992) - Nr. 1 (Rapport van het Rekenhof)

Hoofdelijke stemming, blz. 1937

Spreker : de heer W. Goossens

**Ontwerp van decreet** houdende de eindregeling van de begroting van de Vlaamse Gemeenschap en van instellingen van openbaar nut voor het begrotingsjaar 1985

— 23-A (1992-1993) - Nrs. 1 en 2  
— 24-A (BZ 1992) - Nr. 1 (Rapport van het Rekenhof)

Hoofdelijke stemming, blz. 1938

**Motie van aanbeveling** van mevrouw S. Creyf c.s. tot besluit van de op 27 april 1993 door de heer L. Van Nieuwenhuysen gehouden interpellatie tot de heer L. Van den Bossche, Vlaamse minister van Onderwijs en Ambtenarenzaken, over extra steun voor het Nederlandstalig onderwijs te Brussel

— 324 (1992-1993) - Nr. 1

Hoofdelijke stemming, blz. 1939

Sprekers : mevrouw A.-M. Neyts-Uyttbroeck, de heren J. Sleecx, A. De Boeck, mevrouw S. Creyf, minister L. Van den Bossche

#### **Interpellaties** (Regl. art. 89)

Interpellatie van de heer M. Cordeel tot de heer T. Kelchtermans, Vlaamse minister van Openbare Werken, Ruimtelijke Ordening en Binnenlandse Aangelegenheden, over de afwerking van het Sigma-plan, blz. 1942

Sprekers : de heren M. Cordeel, J. De Meyer, H. Candries, minister T. Kelchtermans

Interpellatie van de heer S. Platteau tot de heer T. Kelchtermans, Vlaamse minister van Openbare Werken, Ruimtelijke Ordening en Binnenlandse Aangelegenheden, over de gemeentelijke v.z.w.'s, blz. 1946

Sprekers : de heren S. Platteau, P. Tant, J. Tavernier, J. Taylor, minister T. Kelchtermans

Interpellatie van de heer L. Appeltans tot de heer L. Van den Bossche, Vlaamse minister van Onderwijs en Ambtenarenzaken, over de mogelijke netoverschrijdende fusies in het kader van de herstructurering van het HOBV, blz. 1953

Sprekers : de heren L. Appeltans, A. Denys, P. Van Grembergen, J. Tavernier, minister L. Van den Bossche

Met redenen omklede motie, blz. 1964

Interpellatie van de heer F. Dewinter tot de heer J. Sauwens, Vlaamse minister van Verkeer, Buitenlandse Handel en Staatshervorming, over de rol van de minister van Staatshervorming

Intrekking, blz. 1965

Interpellatie van de heer L. Barbé tot de heer N. De Batselier, minister vice-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Leefmilieu en Huisvesting, en tot mevrouw L. Detiège, Vlaamse minister van Tewerkstelling en Sociale Aangelegenheden over veldproeven met genetisch gemodificeerde planten, blz. 1965

Sprekers : de heer L. Barbé, mevrouw T. Merckx-Van Goey, minister N. De Batselier

#### **Regeling van de werkzaamheden**, blz. 1972

#### **Bijlage**

Vragen om uitleg, blz. 1973

---

**Nr. 51** **Dinsdag 25 mei 1993**

**Berichten van verhindering**, blz. 1979

#### **Ontwerpen van decreet**

Indiening en verwijzing, blz. 1979

### **Voorstellen van decreet**

Indiening en verwijzing. blz. 1979

### **Voorstel van resolutie**

Indiening en verwijzing. blz. 1979

### **Verslagen**

Indiening, blz. 1980

### **Meerjarenplan**

Indiening en verwijzing, blz. 1980

### **Ministerieel besluit**

Indiening en verwijzing, blz. 1980

### **Kennisgeving van het Arbitragehof**

Indiening, blz. 1980

### **Schriftelijke vragen** (Regl. art. 76)

Indiening, blz. 1980

**Voorstel van decreet** van de heer H. Lauwers, mevrouw A. Leysen en de heren L. Peeters en M. Van Peel houdende subsidiëring van gemeentebesturen en de Vlaamse Gemeenschapscommissie inzake het voeren van een jeugdwerkbeleid — 226 (BZ 1992) — Nrs. 1 tot 3

Algemene bespreking, blz. 1980

Sprekers : de heren P. Hostekint, M. Van Peel, W. Verreycken, L. Peeters, L. Barbé, A. Denys, mevrouw A. Leysen, de heer H. Lauwers, minister H. Weckx

Artikelsgewijze bespreking, blz. 1995

### **Interpellaties** (Regl. art. 89)

Interpellatie van de heer A. Denys tot de heer H. Weckx, Vlaamse minister van Cultuur en Brusselse Aangelegenheden, over de politisering van de regionale televisie, blz. 1999

Sprekers : de heren A. Denys, J. Van Hauthem, H. Van Dienderen, L. Hancké, P. Chevalier, minister H. Weckx

Met redenen omklede motie, blz. 2008

Interpellatie van de heer E. Van Vaerenbergh tot de heer H. Weckx, Vlaamse minister van Cultuur en Brusselse Aangelegenheden, over de belangstelling van de jeugd voor de politiek, blz. 2008

Sprekers : de heren E. Van Vaerenbergh, L. Peeters, minister H. Weckx

**Regeling van de werkzaamheden**, blz. 2010

---

## **Nr. 52                      Woensdag 26 mei 1993 Morgenvergadering**

**Berichten van verhindering**, blz. 2011

### **Interpellaties** (Regl. art. 89)

Interpellatie van mevrouw A. Leysen tot

de heer L. Van den Bossche, Vlaamse minister van Onderwijs en Ambtenarenzaken, over het stelsel van de studietoelagen, blz. 2011

Sprekers : mevrouw A. Leysen, de heer I. Verleyen, minister L. Van den Bossche

Interpellatie van de heer J. De Meyer tot de heer L. Van den Bossche, Vlaamse minister van Onderwijs en Ambtenarenzaken, over het spijbelen en de controle op de leerplicht, blz. 2015

Sprekers : de heer J. De Meyer, minister L. Van den Bossche

Interpellatie van de heer R. Swinnen tot de heer N. De Batselier, minister vice-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Leefmilieu en Huisvesting, over de verlenging van de steunprogramma's voor het Hageland, blz. 2017

Sprekers : de heer R. Swinnen, mevrouw T. Merckx-Van Goey, minister N. De Batselier

Interpellatie van de heer H. Brouns tot de heer N. De Batselier, minister vice-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Leefmilieu en Huisvesting, over het beleid van de Vlaamse regering inzake natuurgebieden, blz. 2019

Sprekers : de heer H. Brouns, mevrouw V. Dua, minister N. De Batselier

Interpellatie van de heer M. Verwilghen tot de heer N. De Batselier, minister vice-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Leefmilieu en Huisvesting, over het drinkwaterbeleid en het mogelijk betrekken van de drinkwatermaatschappijen en de privé-sector bij de uitwerking ervan, blz. 2025

Sprekers : de heren M. Verwilghen, M. Olivier, minister N. De Batselier

**Regeling van de werkzaamheden**, blz. 2030

---

## **Nr. 53                      Woensdag 26 mei 1993 Middagvergadering**

**Berichten van verhindering**, blz. 2031

### **Interpellaties** (Regl. art. 89)

Interpellatie van de heer E. Van Vaerenbergh tot de heer T. Kelchtermans, Vlaamse minister van Openbare Werken, Ruimtelijke Ordening en Binnenlandse Aangelegenheden, over een definitieve evaluatie betreffende het Investeringsfonds, blz. 2031

Sprekers : de heer E. Van Vaerenbergh, minister T. Kelchtermans

Interpellatie van de heer H. Van Dienderen tot de heer T. Kelchtermans, Vlaamse minister van Openbare Werken, Ruimte-

lijke Ordening en Binnenlandse Aangelegenheden, en de heer J. Sauwens, Vlaamse minister van Verkeer, Buitenlandse Handel en Staatsvorming, over mogelijke maatregelen ter bevordering van het gebruik van de fiets, blz. 2033

Sprekers : de heer H. Van Dienderen, minister T. Kelchtermans, minister J. Sauwens

Met redenen omklede motie, blz. 2040

Interpellatie van de heer S. Platteau tot de heer T. Kelchtermans, Vlaamse minister van Openbare Werken, Ruimtelijke Ordening en Binnenlandse Aangelegenheden, over de gemeentelijke opcentiemen op de vennootschapsbelastingen, blz. 2040

Sprekers : de heren S. Platteau, M. Van der Poorten, C. Lisabeth, minister T. Kelchtermans

Met redenen omklede motie, blz. 2046

**Regeling van de werkzaamheden**, blz. 2046

---

## **Nr. 54                      Donderdag 27 mei 1993**

**Berichten van verhindering**, blz. 2047

### **Actuele vragen** (Regl. art. 77)

Actuele vraag van de heer D. Ramoudt tot de heer H. Weckx, Vlaamse minister van Cultuur en Brusselse Aangelegenheden, over de integratie van een Vlaams toerismebureau in het Vlaams cultureel centrum De Brakke Grond, blz. 2048

Actuele vraag van de heer H. Olaerts tot de heer H. Weckx, Vlaamse minister van Cultuur en Brusselse Aangelegenheden, over de werkbeurzen voor auteurs, blz. 2049

Actuele vraag van de heer F. De Man tot de heer H. Weckx, Vlaamse minister van Cultuur en Brusselse Aangelegenheden, over de beslissing van het Bloso om geen subsidies meer toe te kennen aan het BOIC, blz. 2050

Actuele vraag van de heer J. Caudron tot de heer N. De Batselier, minister vice-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Leefmilieu en Huisvesting, over Nederlands- en Franstalige brochures bij de milieubox in Herne, blz. 2051

Actuele vraag van mevrouw M. Vogels tot de heer N. De Batselier, minister vice-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Leefmilieu en Huisvesting, over het zogenaamde ultimatum aan de stakende opvoeders, blz. 2052

Actuele vraag van de heer P. Breyne tot de heer N. De Batselier, minister vice-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Leefmilieu en Huis-

vesting, over de aanwerving van nieuwe commissarissen om de toewijzing van sociale woningen te controleren  
Actuele vraag van mevrouw M. Dillen tot de heer N. De Batselier, minister vice-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Leefmilieu en Huisvesting, over diens verklaringen betreffende de tussenkomsten bij de toewijzing van sociale woningen, blz. 2053

Actuele vraag van de heer M. Maertens tot de heer N. De Batselier, minister vice-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Leefmilieu en Huisvesting, over de aanvraag van de IWVA te Koksijde tot het bekomen van een uitbatingsvergunning voor diepgrondwaterwinning in het natuurreservaat Doornpanne, blz. 2055

Actuele vraag van de heer J. Caubergs tot de heer T. Kelchtermans, Vlaamse minister van Openbare Werken, Ruimtelijke Ordening en Binnenlandse Aangelegenheden, over de blokkering van de sociale huisvestingsprojecten in Limburg, blz. 2055

#### **Actuele interpellaties** (Regl. art. 79)

Actuele interpellatie van de heer H. Van Dienderen tot de heer J. Sauwens, Vlaamse minister van Verkeer, Buitenlandse Handel en Staatshervorming, over het afschaffen van een reeks weekenddiensten door De Lijn, blz. 2057

Sprekers : de heren H. Van Dienderen, P. Breyne, minister Sauwens

Met redenen omklede motie, blz. 2062

Actuele interpellatie van de heer E. Schuermans tot mevrouw L. Detiège, Vlaamse minister van Tewerkstelling en Sociale Aangelegenheden, over mogelijk bijkomende financiële middelen voor de VDAB, blz. 2062

Sprekers : de heren E. Schuermans, J. Geysels, minister L. Detiège

**Voorstel van decreet** van de heer H. Lauwers, mevrouw A. Leysen en de heren L.

Peeters en M. Van Peel houdende subsidiëring van gemeentebesturen en de Vlaamse Gemeenschapscommissie inzake het voeren van een jeugdwerkbeleid  
— **226** (BZ 1992) — Nrs. 1 tot 3

Hoofdelijke stemming, blz. 2065

Sprekers : de heren E. Flamant, L. Pierco, F. Dewinter, S. Platteau

**Met redenen omklede motie** van de heren G. Vanleenhove, A. Denys, L. Hancké, H. Candries en M. Maertens c.s. tot besluit van de op 13 mei 1993 door de heer H. Schiltz gehouden interpellatie tot de heer T. Kelchtermans, Vlaamse minister van Openbare Werken, Ruimtelijke Ordening en Binnenlandse Aangelegenheden, over het investeringsprogramma voor de haven van Oostende  
— **340** (1992-1993) — Nr. 1

Hoofdelijke stemming, blz. 2066

**Met redenen omklede motie** van de heer E. De Groot c.s. tot besluit van de op 13 mei 1993 door de heer E. De Groot gehouden interpellatie tot de heer T. Kelchtermans, Vlaamse minister van Openbare Werken, Ruimtelijke Ordening en Binnenlandse Aangelegenheden, Welzijn en Gezin, over de onveilige toestand op de Vlaamse wegen in het algemeen en op de A 12 in het bijzonder en de door de minister voorgestelde maatregelen  
— 341 (1992-1993) — Nr. 1

Hoofdelijke stemming, blz. 2067

Sprekers : de heren H. Van Dienderen, E. De Groot

**Met redenen omklede motie** van de heer H. Van Dienderen tot besluit van de op 13 mei 1993 door de heer E. De Groot gehouden interpellatie tot de heer T. Kelchtermans, Vlaamse minister van Openbare Werken, Ruimtelijke Ordening en Binnenlandse Aangelegenheden, over de onveilige toestand op de Vlaamse wegen in het algemeen en op de A 12 in het bijzonder en de door de minister voorgestelde maatregelen  
— **339** (1992-1993) — Nr. 1

Hoofdelijke stemming, blz. 2069

**Met redenen omklede motie** van de heren A. Denys en J. Tavernier tot besluit van de op 13 mei 1993 door de heer L. Appeltans gehouden interpellatie tot de heer L. Van den Bossche, Vlaamse minister van Onderwijs en Ambtenarenzaken, over de mogelijke netoverschrijdende fusies in het kader van de herstructurering van het HOB  
— **343** (1992-1993) — Nr. 1

Hoofdelijke stemming, blz. 2070

Spreker : de heer A. Denys

**Met redenen omklede motie** van mevrouw M. Vogels tot besluit van de op 13 mei 1993 door mevrouw M. Vogels en de heer L. Pierco gehouden actuele interpellaties tot mevrouw W. Demeester-De Meyer, Vlaamse minister van Financiën en Begroting, Gezondheidsinstellingen, Welzijn en Gezin, respectievelijk over de staking van de opvoeders uit de welzijnssector en over de aanhoudende staking van de opvoeders  
— **347** (1992-1993) — Nr. 1

Hoofdelijke stemming, blz. 2071

Sprekers : mevrouw M. Vogels, de heren L. Pierco, A. Denys

#### **Actuele interpellaties** (Regl. art. 77) (Voortzetting)

Actuele interpellatie van de heer J. De Mol tot de heer T. Kelchtermans, Vlaamse minister van Openbare Werken, Ruimtelijke Ordening en Binnenlandse Aangelegenheden, over een voorstel om het gewestplan Oudenaarde in herziening te stellen, blz. 2074

Sprekers : de heren J. De Mol, P. Tant, G. Bossuyt, minister T. Kelchtermans

**Regeling van de werkzaamheden**, blz. 2079

## **VOORZITTER : de heer L. Vanvelthoven**

— *De notulen van de jongste vergadering worden ter tafel gelegd.*

— *De vergadering wordt geopend om 10.07 uur.*

**De voorzitter** : Dames en heren, de vergadering is geopend

---

---

## **BERICHTEN VAN VERHINDERING**

W. De Vlieghere, J. Timmermans : gezondheidsredenen ;

E. Beysen, E. Derycke, F. Vandembroucke : buitenslands ;

W. Goossens, L. Pierco : ambtsverplichtingen ;

R. Raes : familieverbindingen.

---

---

## **INTERPELLATIES** (Regl. art. 89)

### **Interpellatie van mevrouw A. Leysen tot de heer L. Van den Bossche, Vlaamse minister van Onderwijs en Ambtenarenzaken, over het stelsel van de studietoelagen**

**De voorzitter** : Aan de orde is de interpellatie van mevrouw Leysen tot de heer Van den Bossche, Vlaamse

minister van Onderwijs en Ambtenarenzaken, over het stelsel van de studietoelagen.

Mevrouw Leysen heeft het woord.

**Mevrouw A. Leysen** (*op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, dames en heren, het besluit van 24 juli 1991 van de Vlaamse Executieve voerde het criterium van het kadastraal inkomen in als een bijkomende voorwaarde voor toekennen van een studietoelage, omdat het inkomen alleen geen juiste welvaartsindicator bleek. Wijlen minister Coens wou met deze maatregel verhinderen dat fictief minvermogenden recht hadden op een studiebeurs.

Het systeem van de studietoelage werkt goed en volgens ons zijn er dan ook geen wijzigingen ten gronde nodig, maar we stelden vast dat het gewijzigde systeem toch enkele ongewilde neveneffecten heeft. Ouders met een hoog kadastraal inkomen, maar een werkelijk laag inkomen vallen uit de boot. Mijnheer de minister, bij de bespreking van de begroting 1993, toen dit probleem ook al ter sprake kwam, was u bereid een oplossing uit te werken voor de meest schrijnende gevallen. Wij dankten u daar toen ook voor. U hebt toen een maatregel beloofd — en u bent die belofte ook nagekomen, wat niet altijd kan worden gezegd van ministers — in afwachting van de resultaten van de HIVA-studie over de doelmatigheid van de studietoelagen. Ondertussen is deze HIVA-studie verschenen die onder andere de sociale doelmatigheid van deze studielage moest onderzoeken, zoals wijlen mi-

nister Coens destijds gevraagd had. Uit deze studie blijkt dat het systeem inderdaad werkt.

Op basis van het nieuwe criterium kadastraal inkomen wordt een groep aanvragers terecht geweerd, anderen dan weer ten onrechte en nog anderen worden ten onrechte niet geweerd. Vandaar eigenlijk de vraag naar nieuwe bijstellingen, dus geen grondige verandering van het stelsel. Voor het secundair onderwijs vraagt een derde van de rechthebbenden geen studiebeurs aan bij gebrek aan informatie. Volgens de HIVA-studie moeten er ook op dit punt bijstellingen komen. Sommigen vragen zich af of deze toelagen nog wel nodig zijn nu er leerplicht is tot achttien jaar. Voor ons is het duidelijk dat ook voor het secundair onderwijs deze studietoelagen voor bepaalde gezinnen noodzakelijk blijven omdat men niet echt kan zeggen dat het secundair onderwijs kosteloos is. Een gemiddelde toelage van 6.100 frank, is voor bepaalde gezinnen toch wel een belangrijke tegemoetkoming.

Zoals gepland, werd op de studietoelagen bespaard om sociale voorzieningen voor het hoger onderwijs buiten de universiteit te financieren. Op welke wijze, mijnheer de minister, zullen de sociale voorzieningen in het HOBU worden toegekend in het schooljaar 1993-1994 ?

Tenslotte nog een vraag over een discriminatie die naar mijn gevoel gemakkelijk kan worden weggewerkt. Jongeren die door de jeugdrechtsbank geplaatst worden, kunnen, eens ze meerderjarig zijn, als zelfstandig wo-

## Leysen

nend student aanspraak maken op een studietoelage. Voor hen wordt op basis van artikel 4, secundo, van het koninklijk besluit van 23 augustus 1972 tot vaststelling van de **minvermogen** van de kandidaten voor een studietoelage een uitzondering gemaakt op artikel 4, primo, dat de voorwaarden bepaalt voor iemand die beweert alleen in zijn inkomen te moeten voorzien.

De bijzondere jeugdbijstand heeft een hele evolutie doorgemaakt en wij stellen vast dat een aantal jongeren niet meer via de jeugdrechter maar via het Comité Bijzondere Jeugdzorg gebruik maken van het begeleid zelfstandig wonen.

Mijnheer de minister, is het bijgevolg niet aangewezen het koninklijk besluit aan te passen aan deze evolutie om aldus een einde te maken aan een volgens ons onrechtvaardige situatie? De financiële weerslag kan niet zo groot zijn, aangezien het maar om een beperkt aantal personen gaat.

**De voorzitter :** De heer Verleyen heeft het woord.

**De heer 1. Verleyen** (op de tribune) : Mijnheer de voorzitter, in aansluiting bij de interpellatie van mevrouw Leysen wens ik enkele beschouwingen te maken.

De meest doeltreffende en rechtvaardige studietoelage is slechts mogelijk indien we erin slagen ons fiscaal stelsel doeltreffend en rechtvaardig te maken. De toekenning van de studietoelage houdt namelijk rekening met het inkomen. Dit inkomen moeten we precies kennen, willen we tot een rechtvaardige toekenning van de studietoelagen komen. Zolang ons fiscaal stelsel mank loopt, blijft het een bijsturen van het systeem opdat dit zo rechtvaardig mogelijk zou zijn.

De invoering van het kadastraal inkomen als bijkomend uitsluitingscriterium heeft resultaten opgeleverd, hoewel er ook een aantal onbedoelde neveneffecten zijn opgetreden. Zoals is gezegd, zijn die intussen bijgestuurd.

Dit neemt echter niet weg dat uit de

recente HIVA-studie andere bijstellingen wenselijk blijken te zijn. Een vast kadastraal inkomen zou volgens de studie een betere waarborg bieden. De SP heeft hiervoor in het verleden gepleit en het invoeren van een vaste drempel voor het kadastraal inkomen als bijkomend uitsluitingscriterium, weliswaar aangepast aan de gezinsgrootte, lijkt ons een geschikte maatregel te zijn om het systeem rechtvaardiger te maken. Indien de minister de suggestie van de studie volgt, dan zullen we hem in dat verband onze steun verlenen.

Een ander aspect dat mevrouw Leysen aanhaalde, is het onvoldoende bekend zijn van de mogelijkheid om een studiebeurs te verkrijgen in het secundair onderwijs. Dit is inderdaad een oud zeer. Ook vroegere studies hebben aangetoond dat het vaak de categorieën zijn, die het meest behoefte hebben aan een dergelijke studiebeurs, die geen aanvraag doen.

Naar ons gevoelen ligt de verantwoordelijkheid hiervoor voor het grootste gedeelte bij de school. De school is vooral op het vlak van het secundair onderwijs overigens het best geplaatst om de situatie van de leerlingen te kennen.

Het is misschien het overwegen waard na te gaan of de school geen soort van toekenningsrecht kan worden toegewezen, met alle gevaren van dien, want bijvoorbeeld problemen in verband met de concurrentie tussen de scholen zullen wellicht al vrij snel de kop opsteken. Zolang er verschillende netten zijn, lijkt me deze maatregel in de praktijk nog niet te realiseren.

De scholen zouden echter op de een of andere manier moeten worden verplicht om de mogelijkheid tot studiebeurs bekendheid te geven bij de leerlingen. Ik weet niet of het mogelijk is ze te verplichten een aanvraagformulier aan hun leerlingen te bezorgen. Misschien kan de minister de scholen ook nog eens aanmanen hun sociale verantwoordelijkheid op dat vlak op zich te nemen.

**De voorzitter :** Minister Van den Bossche heeft het woord.

**Minister L. Van den Bossche** (op de tribune) : Mijnheer de voorzitter, ik dank mevrouw Leysen en de heer Verleyen voor hun uiteenzettingen.

Er zijn in de vraagstelling drie elementen te onderscheiden. Er is ten eerste de evaluatie van het door wijlen mijn voorganger Daniel Coens gewijzigde systeem inzake studietoelagen, meer bepaald de meest in het oog springende maatregel, namelijk die van het kadastraal inkomen. Voorts is er de opdracht die hij, in akkoord met de toenmalige regering, aan het HIVA heeft gegeven om een en ander grondig te onderzoeken en te rapporteren.

Ik moet hier terloops vermelden dat ik het betreurt dat studiegenootschappen die een opdracht verwerven van het departement, zoals bijvoorbeeld het HIVA, die opdracht weliswaar meestal op een grondige en ernstige wijze uitvoeren, maar terzelfdertijd die overeenkomst gebruiken, lees misbruiken, om vooral publiciteit voor zichzelf te maken. Ik vele gevallen gebeurt het dan dat ik, als opdrachtgever, eerst in de krant lees wat de studie betekent en slechts nadien de mogelijkheid heb er kennis van te nemen en te controleren in welke mate de krant juist is.

Mijnheer Tavernier, ik betreurt dit gemeend en, misschien wordt ik wel oud en conservatief, ik vind dit onbehoorlijk, onbeschoft en onbeleefd. Vanop deze tribune wens ik aan te kondigen dat wie in de toekomst zijn studie eerst in de pers bekend maakt en ze slechts nadien aan mij overmaakt, uitgesloten is van verdere studie-opdrachten voor de rest van de legislatuur. Enige beleefdheid en enige elementaire regelen van fair play moeten door mij, maar ook door de anderen worden nageleefd.

Ten tweede, was er het probleem van de publiciteit in het secundair onderwijs inzake toelagen. Dat element was ook in de studie behandeld. Een deel van de potentieel gerechtigden dient blijkbaar geen aanvraag in.

Het derde probleem is de verschillende behandeling — die mevrouw Leysen op het einde van haar interpellatie

## Van den Bossche

tie verkeerdelijk een discriminatie heeft genoemd — van jongeren die enerzijds via het circuit van het Comité voor Bijzondere Jeugdzorg in het stelsel begeleid zelfstandig wonen terecht komen en anderzijds jongeren die via de jeugdrechtbank en een vonnis geplaatst worden.

Ik zal nu dieper ingaan op elk behandeld punt en aanvangen met de evaluatie van de kadastraal-inkomenmaatregel en de conclusies van de HIVA-studie. Ik kan niet genoeg onderstrepen dat de globale conclusie van het HIVA is dat wijlen collega Coens deze maatregel terecht heeft genomen. Ik geef toe dat de reglementering daardoor wel enigszins ingewikkelder is geworden, maar geconfronteerd met de sociale werkelijkheid dat elementen van fiscale ontwijking en fraude doorspeelden op een bijna revolterend macabere wijze in het verwerven van bijkomende inkomsten — ze gaven dus niet alleen het voordeel van het niet-betalen aan de staat van bepaalde belastingen, maar zorgden bovendien nog voor bijkomende inkomsten — heeft hij gemeend zijn toevlucht te moeten nemen tot een bijkomend criterium. Globaal wordt aangenomen dat dit de juiste piste was. Ik blij trouw aan de genomen maatregel omdat de filosofie die hieraan ten grondslag lag politiek ook de mijne is en omdat het technisch een goede piste blijkt te zijn.

Ten tweede, is er het probleem waarover mevrouw Leysen en ikzelf al herhaalde malen van gedachten hebben gewisseld ter gelegenheid van de bespreking van mijn begroting in commissie en in plenaire vergadering, namelijk een aantal schrijnende randgevallen. Ik heb haar toen onduidelijk gelijk gegeven omdat de dienst Studietoelagen van de administratie mijn aandacht op dit probleem al had gevestigd. Het is juist dat ik door de letterlijke toepassing van dit besluit in een aantal gevallen tot de bijna onmenselijke opdracht werd verplicht aan sommige mensen te melden dat zij geen studietoelage krijgen, terwijl eenieder die zich inschrijft in de filosofie van het besluit

moet erkennen zij in feite er één zouden moeten krijgen. De weigering een studietoelage te verlenen, was in deze gevallen tegenstrijdig met de sociale doelstelling van het besluit.

Na deze vaststelling heb ik, misschien een beetje overhaast, niet op de HIVA-studie gewacht. Geprikkeld door collega Leysen heb ik in samenspraak met de dienst Studietoelagen onmiddellijk twee bijsturingen met terugwerkende kracht doorgevoerd. Ik had dit niet expliciet beloofd maar had wel beloofd deze mogelijkheid te onderzoeken omdat deze oneerlijke situatie me revolteerde.

Door een eerste wijziging werd het kadastraal inkomen voor professioneel gebruik niet meer in rekening gebracht. Ik geef toe dat we in de toekomst zullen moeten evalueren of deze maatregel geen aanleiding geeft tot nieuwe misbruiken. Theoretisch is het een juiste maatregel: in de mate dat een zelfstandige of iemand die een vennootschap heeft waarin hij zijn activiteiten uitoefent, een deel van zijn eigendom gebruikt voor beroepsuitoefening, is het doorrekenen van het kadastraal inkomen naar het particulier vermogen inderdaad een scheeftrekking. Wanneer we ter zake een wijziging aanbrengen, moeten we ons vanzelfsprekend hoeden — en dit moet getoetst worden aan de realiteit — voor de bekende technieken van fiscale ontwijking.

Ten tweede werd besloten om de KI-test niet uit te voeren voor kandidaten wier inkomen voor ten minste 70 percent is samengesteld uit een bestaansminimum, een vervangingsinkomen en alimentatiegelden.

De opdracht voor deze bijsturingen werd na een beslissing van de Vlaamse regering aan de dienst Studietoelagen in kwestie gegeven. Ik kan aan de Raad meedelen dat morgen of ten laatste overmorgen de eerste dossiers worden behandeld. Terloops wens ik aan de dienst in kwestie hulde te brengen. Deze dienst heeft gedurende jaren op een vrij kaduke wijze gefunctioneerd waardoor soms ook aan personen die op een correcte manier hun aanvraag voor een studiebeurs hadden ingevuld de studiebeurs pas

in het midden van het jaar dat volgde op de aanvraag werd uitbetaald. Dit betekende dat ik ook aan mensen die op een correcte wijze een formulier hadden ingevuld, dikwijls in het midden van het jaar — de maanden juni en juli — dat volgde op het academiejaar in kwestie een studiebeurs van ongeveer 150.000 frank diende uit te betalen. Dit was sociaal revolterend. In mijn pogingen om hieraan te verhelpen en ervoor te zorgen dat wie zijn formulieren correct invult ook binnen een redelijke termijn wordt uitbetaald, heb ik bij de dienst in kwestie een uitstekende gesprekspartner gevonden. Onder leiding van de directeur en van hoog tot laag is deze dienst bereid geweest om gedurende de piekmomenten meer uren per dag te presteren wat uiteraard wordt gecompenseerd tijdens de dalmomenten. Het gevolg hiervan is dat ik dit jaar voor het hoger onderwijs — dat volledig centraal wordt beheerd — erin geslaagd ben om op 10 december alle studiebeurzen die correct waren ingevuld en tijdig de dienst bereikten, in betaling te stellen. Op een ogenblik dat de administratie soms — en niet altijd ten onrechte — aan een kritische blik wordt onderworpen door de gebruikers vind ik het belangrijk om hiervan toch ook eens gewag te maken.

Door de wijzigingen moesten de informaticapakketten worden aangepast wat vanzelfsprekend enige tijd vergde. De beslissing op zich dateert van een tweetal maanden geleden.

Tot op heden beperk ik me tot deze wijzigingen. Dit betekent evenwel niet dat verdere bijsturingen zijn uitgesloten. Ik wens echter eerst de resultaten van deze twee maatregelen te evalueren.

De tweede maatregel moet in grote mate tegemoetkomen aan de sociale scheeftrekkingen die ik daarnet heb aangehaald.

De eerste maatregel in verband met het kadastraal inkomen en het gebruik voor beroepsdoeleinden moet natuurlijk worden geëvalueerd op mogelijke misbruiken.

Ik had in de logica van wijlen Daniël



## **Van den Bossche**

Coens moeten wachten op de studie van het HIVA om dan pas maatregelen nemen. Ongeduld heeft mij echter aangezet — en u, collega Leysen, hebt mij hierin ook gestimuleerd — om maatregelen te nemen waar wij het al eens over waren. Op dit ogenblik vind ik het niet nodig om verdere initiatieven te nemen, alhoewel het HIVA nu al pleit voor het tot op zeker niveau terugschroeven van de maatregel waarbij het KI en professioneel gebruik in mindering mogen worden gebracht. Ik wens dit eerst te onderzoeken, want het gaat hem hier om sociale eerlijkheid, en het is ook een politiek uitermate gevoelige kwestie, waar nogal discussies over worden gevoerd. Dit is het eerste luik.

Het tweede luik gaat over de publiciteit. Een deel van de potentieel gerechtigden vraagt geen toelage aan, al doet zich dat vooral voor op het vlak van het secundair onderwijs en niet op het vlak van het hoger onderwijs.

De beurzen voor het secundair onderwijs zijn over het algemeen laag. Ze belopen gemiddeld — en ik claim geen wiskundige juistheid over deze cijfers — 6.200 tot 7.000 frank. De beurzen voor het hoger onderwijs liggen vijf tot zes keer hoger. De hoogste beurzen bedragen zelfs 150.000 frank.

Ik vermoed dan ook dat de beperktheid van de beurs mensen doet afzien van de inspanning een aanvraag in te dienen. Bij de aanvragers speelt natuurlijk ook de bijstandsgedachte, waardoor de drempel om een beurs aan te vragen relatief hoger wordt naargelang het bedrag dat wordt toegerekend eerder klein is.

Er bestaat waarschijnlijk een onvoldoende kennis van de regelgeving, alhoewel die kennis blijkbaar wel volstaat om in het hoger onderwijs de poging te wagen. Daar geldt bijna de slogan waag je kans, terwijl in het secundair onderwijs de opbrengst blijkbaar te klein is om de aanvraag in te dienen.

De HIVA-studie heeft niet de betekenis van dat percentage niet-aanvra-

gers geanalyseerd. Is dit percentage van mensen, dat wel kan maar niet participeert, te wijten aan het beleid, of ligt het aan andere factoren? Creëert het beleid als het ware een soort angstvallige geheimhouding door een gebrek aan publiciteit?

Momenteel gebeurt de publiciteit op twee vlakken.

Het eerste vlak illustreert een beetje het zelflerend karakter van sommige stukken van de administratie. Er wordt aan studenten en leerlingen die het vorige jaar een aanvraag indienden — maar daarom niet noodzakelijk een beurs kregen — automatisch een aanvraagformulier gezonden voor het daaropvolgende jaar.

Al die mensen krijgen nu automatisch op het einde van het jaar een aanvraagformulier voor het volgende schooljaar in de bus. Dit heeft natuurlijk rechtstreeks het gevolg dat de aanvragen nu veel sneller binnenkomen.

Ten tweede, krijgen alle scholen, PMS-centra, confederaties, ouderverenigingen, en dergelijke jaarlijks een omzendbrief met alle uitleg betreffende de toelagen en de aanvraagprocedure. De instellingen worden dan verzocht deze informatie zo veel mogelijk door te spelen. Of dit ook effectief gebeurt, collega Tavernier, hangt af van het verantwoordelijkheidsgevoel van de leiding en anders zult u hen via een betoging voor de school aan hun plicht moeten herinneren. Vóór de interpellatie werd reeds een nieuwe maatregel genomen die bepaalt dat via een omzendbrief concrete richtlijnen zouden worden gegeven inzake de doorstroming naar de ouders. De scholen hebben dan de taak om de ouders individueel aan te spreken over het systeem van studietoelagen, de procedure die daaraan verbonden is en in het bijzonder ook aan de limietdatum voor het indienen van de aanvraag, namelijk 31 oktober. Dit laatste vermeld ik speciaal omdat ik dit jaar in samenspraak met de administratie en zonder een perscommuniqué uit te geven, komaf heb gemaakt met het dienstbetoon dat laattijdige aanvragen toch nog doorspeelde. De op-

dracht van de administratie is eenduidig: de einddatum voor aanvragen is 31 oktober. Zelfs indien een onverlaat van mijn kabinet toch nog aan mijn wakend oog zou ontglippen en mij een brief zou doen tekenen waarbij ik vraag van deze regel af te wijken, wel, gelieve dit niet te doen, voor niemand. Ik weet dat dit voor sommigen pijnlijk is geweest, maar het is de enige manier om in dit leven termijnen te doen respecteren. Of wij vermelden geen termijn, of wij doen ze strikt naleven.

Een derde punt betreft de vermeende discriminatie tussen jongeren die door de jeugdrechtbank worden geplaatst en die niet langer in de instelling mogen verblijven als zij meerderjarig worden en jongeren die via het Comité voor Bijzondere Jeugdzorg begeleid zelfstandig wonen. De eerste groep kan aanspraak maken op een studietoelage zonder aan inkomensvoorwaarden te voldoen, terwijl voor de anderen in geen uitzondering wordt voorzien. Ik wil hier toch wijzen op enkele verschillpunten in beide regelingen waar mevrouw Leysen vriendelijk over heen sjeest: in de eerste categorie gaat het om gedwongen maatregelen bij beslissing van de jeugdrechtbank. Dit kan zowel met instemming van de betrokken ouders gebeuren of tegen hun wil ingaan, maar de overheid moet instaan voor de verblijfkosten zonder enige tussenkomst van de ouders. In de tweede categorie betreft het een vrijwillige maatregel waarbij de ouders moeten tussenkomen naar godsvrucht en vermogen. Een jongere die onder het stelsel van zelfstandig wonen wil ressorteren, moet beschikken over een inkomen dat minstens het bestaansminimum evenaart. Hoe hij aan dit inkomen komt, is een andere zaak: kinderbijslag, inkomen uit arbeid, alimentatie, steun van het OCMW zijn allemaal factoren die hier meespelen. Pas wanneer hij dit inkomen kan garanderen, kan hij zijn aanvraag formuleren en dan nog kan men de aanvraag weigeren als men meent dat de ouders een bijdrage moeten betalen. Dit is een logisch verloop, want het gaat hier om een vrijwillige beslissing van kind en ouders en niet een maatregel die door de jeugdrechtbank werd opgelegd.

## Van den Bossche

De studietoelagen zijn niet bedoeld als aanvullend inkomen om het criterium van het bestaansminimum te bereiken, maar wel om de drempel tot het onderwijs te verlagen. Iemand die begeleid zelfstandig woont, die met moeite het bestaansminimum kan verwerven en voor wie van de ouders geen hogere alimentatie kan worden gevraagd, zal een studiebeurs ontvangen. Dit moet echter eerst worden onderzocht.

Ik wil de leden van deze Raad overigens waarschuwen voor de pogingen om altijd het maximale te bereiken. Het onvolmaakte is eigen aan de mens, laat ons dit ook in de politiek aanvaarden. Ik koester dus niet meer de ambitie om een volmaakt reglement te maken. Eigenlijk was het beter dit 's avonds te zeggen, dan kon men er 's nachts over mijmeren. (*Applaus*)

**De voorzitter :** Mevrouw Leysen heeft het woord.

**Mevrouw A. Leysen :** Mijnheer de voorzitter, het is gevaarlijk onmiddellijk te repliceren na dergelijke wijze woorden die tot nadenken stemmen.

Ik dank de minister voor zijn zeer uitvoerig antwoord, dit zijn wij trouwens van hem gewend. Blijkbaar bevat mijn interpellatie ook enkele onvolkomenheden, wat blijkbaar menselijk is.

Mijnheer de minister, over het laatste punt van uw antwoord heb ik een informeel gesprek gehad met één van uw collega's van de Executieve. Zij stond daar niet afkerig tegenover, vandaar dat ik aandrang dit toch te willen onderzoeken.

De bezorgdheid die ik vandaag heb geuit, is ingegeven door een schrijvend geval. Ik doe een beroep op uw gevoel voor rechtvaardigheid, om hiervoor een oplossing te zoeken.

Mijnheer de voorzitter, ik ben het eens met wat de minister zegt over het verschijnen van de studies in de krant. Sta mij toe hierbij op te merken dat wij over dergelijke studies

niet altijd worden geïnformeerd. De minister is inderdaad de opdrachtgever en het is fair play dat hij hierover in eerste instantie wordt ingelicht. Wij als commissieleden zijn verheugd wanneer wij hierover via de krant worden geïnformeerd.

**De voorzitter :** Minister Van de Bossche heeft het woord.

**Minister L. Van den Bossche :** Mijnheer de voorzitter, het zou goed zijn als wij een afspraak maken met de leden van de commissie dat studies die op het departement binnenkomen automatisch aan de leden worden overgemaakt.

Leden van de commissie voor Onderwijs hebben volgens mij als eersten het recht om dit te ontvangen. Op grond van deze gegevens kunnen zij immers bij komende informatie verzamelen om op die manier hun taak in de commissie tot een goed einde te brengen. Een dergelijke afspraak zou een eerlijker lijn zijn tussen beleid en parlement en op die manier een aanwinst voor iedereen.

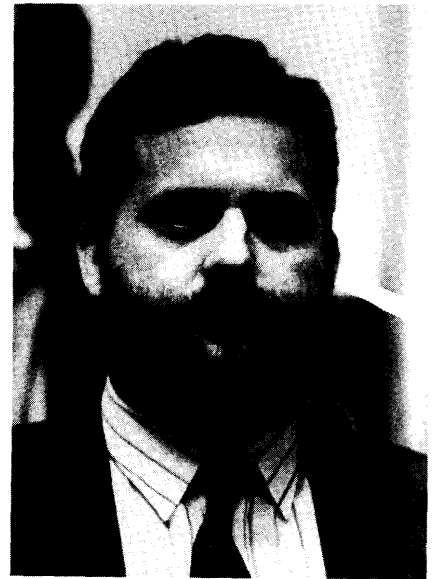
Ik stel voor dat mevrouw Leysen dit in de commissie ter sprake brengt en dat we daar een afspraak maken. Zo sterk als ik mij soms erger aan de manier waarop instellingen eerst naar de pers lopen en mij dan de studies sturen, zo sterk vind ik het in feite revolterend dat een lid van de commissie niet automatisch zou kunnen beschikken over de informatie die het departement zelf vergaart.

**De voorzitter :** Het incident is gesloten.

---

## Interpellatie van de heer J. De Meyer tot de heer L. Van den Bossche, Vlaamse minister van Onderwijs en Ambtenarenzaken, over het spijbelen en de controle op de leerplicht

**De voorzitter :** Aan de orde is de interpellatie van de heer De Meyer tot de heer Van den Bossche, Vlaamse minister van Onderwijs en Ambtena-



*Onderwijsminister Luc Van den Bossche (SP) werd door CVP-Raadslid Jos De Meyer, lid van de commissie voor Onderwijs, geïnterpelleerd over de problematiek van het spijbelen*

renzaken, over het spijbelen en de controle op de leerplicht.

De heer De Meyer heeft het woord.

**De heer J. De Meyer (op de tribune) :** Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, herhaaldelijk kwam de problematiek van het spijbelen reeds in de Vlaamse Raad ter sprake. Wie zich om het onderwijs en de jongeren van vandaag bekommert, kan aan het verschijnsel spijbelen niet voorbijgaan. Iedereen is het erover eens dat het om een heel complex probleem gaat waarvoor oplossingen niet zomaar kunnen worden aangeboden.

Het regeerakkoord van 28 januari 1992 kondigt aan dat de PMS-centra zullen worden gevraagd actief op te treden ten aanzien van nieuwe maatschappelijke problemen – waaronder spijbelen – en daarbij samen te werken met alle betrokken instanties. Welke initiatieven heeft de minister in deze aangelegenheid reeds ten opzichte van de PMS-centra genomen ?

Op 17 november 1992 heeft de minis-

## De Meyer

ter in de plenaire vergadering van de Vlaamse Raad aangekondigd dat in het kader van het voorrangbeleid experimenteel een aantal geïntegreerde acties zouden worden opgezet rond spijbelen en probleemgedrag. Daarbij zouden alle lokale partners: scholen, welzijnswerkers en politie worden betrokken. Deze acties waren in november 1992 in voorbereiding en zouden in januari 1993 starten. Aan deze acties zou tevens een onderzoek worden verbonden, met als doel beleidsconclusies te formuleren. Graag vernam ik van de minister welke acties ondertussen zijn opgezet, wat de stand van zaken is en welke financiële middelen hiervoor ter beschikking werden gesteld. Tevens vernam ik graag of er reeds een onderzoeksopdracht is gegeven. Indien ja, aan welke instantie?

De controle op de leerplicht is toevertrouwd aan de vroegere kantonnale inspectie van het basisonderwijs. In het verslag van de inspectie over de toestand van het onderwijs van september 1992 wijst het inspectiecorps erop dat dit in de nieuwe opvatting van de inspectie eigenlijk geen specifieke taak meer is, tenzij in bepaalde gevallen als dienstverlenend corps. De inspectie wijst erop dat een veel eenvoudiger registratie en controle moet worden uitgewerkt met behulp van de informatietechnologie. Daarenboven worden de gemeentebesturen in het huidige controlesysteem pas in de maand maart op de hoogte gebracht van de resultaten van de controles die de inspectie in oktober van het vorige jaar heeft uitgevoerd. Plant de minister tegen volgend schooljaar wijzigingen aan dit controlesysteem?

**De voorzitter** : De minister heeft het woord.

**Minister L. Van den Bossche** (op de tribune) : Mijnheer de voorzitter, dames en heren, de interpellatie van de heer De Meyer behandelt drie vragen.

Ten eerste, welke initiatieven werden ten aanzien van de PMS-centra genomen met betrekking tot het actief op-

treden bij nieuwe maatschappelijke problemen zoals spijbelen?

Op 9 juli 1992 heb ik binnen de Vlaamse Onderwijsraad (VLOR) een werkgroep PMS opgericht. Deze werkgroep moest een nota opstellen die de prioritaire taken van de PMS-centra en de randvoorwaarden voor de realisatie van de taken, zou omschrijven. Tijdens de installatievergadering heb ik de werkgroep proberen duidelijk te maken wat de uitdaging van hun werk was. De werkgroep kon, mijn inziens, slechts twee denkpijsten volgen. De werkgroep kon opteren voor een behoud van de activiteiten van het PMS zoals die bij wet of decreet bepaald zijn. Bij deze keuze kan een PMS slechts goed werken op voorwaarde dat de personeelsformatie aanzienlijk uitgebreid wordt. De werkgroep kon ook kiezen voor een kleiner aantal activiteiten van het PMS. En elk PMS-centrum moet zich kunnen profileren binnen de problematiek van zijn scholen.

Naarmate de tijd verstreek tussen de oprichting van de werkgroep en hun advies werd mijn invloed steeds kleiner. Op 19 januari 1993 werd het advies door de algemene raad van de VLOR bekrachtigd. Ik ben van mening dat het advies niet concreet genoeg is. Daarom heb ik op mijn kabinet een werkgroep geïnstalleerd om aan de VLOR bijkomende vragen te formuleren. Ik zal de VLOR vragen hun advies verder uit te werken en hun bevindingen uitdrukkelijk te toetsen aan de wensen van de gebruikers van de PMS.

Een tweede vraag behandelt de evaluatie van de aangekondigde geïntegreerde acties rond spijbelen en probleemgedrag.

Tijdens de plenaire vergadering van de Vlaamse Raad van 17 november 1992 heb ik een aantal experimentele acties rond spijbelen en probleemgedrag aangekondigd. Eind december 1992 zijn deze projecten in Antwerpen en Gent van start gegaan. Antwerpen en Gent zijn duidelijk experimentele steden. Vóór de fusie van Antwerpen was Gent de grootste stad van België. Antwerpen, eens zo fier de grootste stad van het land te

zijn, pleit nu voor een defusie en wil niet langer de grootste zijn.

In beide steden werkt een school van elk groot net, het vrij gesubsidieerd, het officieel gesubsidieerd en het gemeenschapsonderwijs, mee aan een netoverschrijdend initiatief. De scholen krijgen hiervoor voor de duur van het project, voorlopig eind 1993, een extra personeelslid.

Binnen elk van deze scholen wordt eerst gewerkt aan een probleemanalyse waarna een probleemoplossende aanpak wordt uitgewerkt in overleg met de lokale partners. Om de lokale samenwerking uit te bouwen, werd aan beide steden een personeelslid toegevoegd voor de coördinatie en voor het verzorgen van een brugfunctie tussen de onderwijswereld en de overige partners. In beide steden werd een stuurgroep opgericht waarin zowel de onderwijswereld als de ruime welzijnswereld vertegenwoordigd zijn. Hier zitten wij duidelijk te paard op de twee gebieden. Onderwijs waar het probleem naar voren komt, waar het probleemgedrag moet worden signaleerd en waar de opdracht moet worden gegeven om het op te volgen. Daar moeten remediërende maatregelen worden ingeschakeld echter wel met het besef dat onderwijs niet de remediërende instantie is maar wel de welzijnssector. Daarom wordt dit project inhoudelijk niet alleen gedragen door mijzelf maar ook door mijn collega van welzijnzorg. Wij moeten het samen eens zijn over de filosofie om het project tot een goed einde te kunnen brengen. Ik betaal en ik laat samen beslissen. Dat is pas ware liefde.

Momenteel worden onderhandelingen gevoerd om vanaf september het project uit te breiden naar andere Vlaamse steden. Zowel in Gent als in Antwerpen bedraagt de kostprijs voor dit eerste experimentele jaar 5.950.000 frank. Het begeleidend onderzoek dat zowel de aspecten van actieonderzoek als van evaluatieonderzoek in zich heeft, werd toevertrouwd aan de onderzoeksgroep jeugdcriminologie van de KU te Leuven onder de leiding van professor Lode Walgrave. Die zal de resultaten van dit onderzoek op het einde van

## Van den Bossche

het jaar bekend maken. Hij was vanaf het begin aanwezig op het veld. Derhalve krijgen wij hier geen groot tijdsverschil tussen het ogenblik van de probleemstelling — het experiment — en het wetenschappelijk onderzoek. Dat is belangrijk want de wetenschappelijke wereld is de aangewezen partner om het beleid te adviseren en om in alle objectiviteit de sterke en zwakke punten te situeren. Het is ook belangrijk de afstand tussen een beleidsbeslissing — en experiment — en een wetenschappelijke evaluatie zo klein mogelijk te maken.

Op de vraag van de heer De Meyer of er in wijzigingen wordt voorzien aan het huidige controlesysteem zoals opgenomen in het verslag van de inspectie over de toestand van het onderwijs, kan ik eigenlijk met een ja antwoorden. Ik wil er echter enige uitleg bij geven. De wijzigingen in het verslag van de inspectie over de toestand in het onderwijs, zijn inderdaad in een quasi definitieve fase gekomen. Vermits het een nationale materie betreft hangt de juiste datum van de beslissingen van de federale regering af. Momenteel bereidt de minister van Binnenlandse Zaken een voorstel voor om gevolg te geven aan het verslag. (*Applaus*)

**De voorzitter :** De heer De Meyer heeft het woord.

**De heer J. De Meyer :** Mijnheer de voorzitter, ik dank de minister voor zijn uitgebreid en correct antwoord.

**De voorzitter :** Het incident is gesloten.

---

## Interpellatie van de heer R. Swinnen tot de heer N. De Batselier, minister vice-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Leefmilieu en Huisvesting, over de verlenging van de steunprogramma's voor het Hageland

**De voorzitter :** Aan de orde is de interpellatie van de heer Swinnen tot

de heer De Batselier, minister vice-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Leefmilieu en Huisvesting, over de verlenging van de steunprogramma's voor het Hageland.

De heer Swinnen heeft het woord.

**De heer R. Swinnen (op de tribune) :** Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, het Hageland wordt doorgaans omschreven als het gebied dat in het oosten van het arrondissement Leuven is gelegen en twintig gemeenten en steden omvat. Het is een sociaal-economisch achtergesteld gebied, zowel vergeleken met Vlaanderen in het algemeen, als vergeleken met de Leuvense regio van het arrondissement Leuven.

Twaalf Hagelandse gemeenten werden in het kader van de zogenaamde doelstelling 5b door de Europese Commissie erkend als zone voor plattelandontwikkeling. Negen gemeenten werden daarenboven opgenomen in het impulsgebied Hageland. Op Tienen na behoren deze impulsgebieden ook tot de door Europa erkende zone voor plattelandontwikkeling.

De Europese Commissie keurde ook nog het Leader-programma goed. Het is een klein programma, supplementair aan het Sb-programma. De drie steunprogramma's zijn goed voor ongeveer 1,8 miljard frank extra middelen voor dit achtergesteld gebied. De uitvoering van het Operationeel Programma van 5b kwam, in tegenstelling met de projecten van het impulsprogramma, eerder traag — ik zou zeggen moeizaam — op gang. Daarvoor zijn allerhande aanwijsbare oorzaken, onder meer de langzaam draaiende administratieve molen, maar daar wil ik nu niet dieper op ingaan.

De drie steunprogramma's lopen dit jaar ten einde. Het is dan ook volkomen begrijpelijk dat de meeste sociaal-economische kringen in het Hageland vragen hebben in verband met de verdere toekomst van het Hageland. Op 9 maart 1993 heeft de GOM Vlaams-Brabant een aanvraag tot verlenging en uitbreiding van de erkenning van het Hageland in het ka-

der van de Europese structuurfondsen doelstelling 5b bij minister-president Van den Brande ingediend.

De GOM Vlaams-Brabant vermeldt in de motivatie van haar aanvraag dat de sociaal-economische toestand in de vijftien voorgestelde gemeenten als rurale zone meer problemen kent dan de situatie in het arrondissement Leuven en het Vlaamse Gewest als geheel. De bevolkingsevolutie is duidelijk beperkter dan in de referentiegebieden en manifesteert zich het duidelijkst — zelfs negatief — in het gedeelte van het Hageland dat aansluit bij de provincie Limburg.

Op het vlak van werkgelegenheid wordt een duidelijke achterstand genoteerd in het Hageland, dat typisch agrarische kenmerken vertoont : dun bevolkt, een hoog aandeel van de landbouw in de totale werkgelegenheid en in de totale oppervlakte.

De inwoners van het voorgestelde gebied hebben een laag inkomen, dat gevoelig onder het arrondissementeel en Vlaams gemiddelde ligt. Inzake werkloosheid scoort het Hageland boven de vergelijkingsgemiddelden. Daarenboven blijkt het hier om een meer structurele werkloosheid te gaan : meer vrouwen, laaggeschoold en meer langdurig werkloos.

Op 22 maart 1993 heeft het Hagelands Economisch en Sociaal Overlegcomité, het Hesoc, als overlegorgaan van de lokale sociale partners, de plaatselijke politieke partijen en de intercommunale een oproep gedaan tot de Europese, de federale en de gewestelijke autoriteiten om hun bijzondere inspanningen voor het Hageland voor drie jaar te verlengen.

Dit memorandum werd onder meer overgemaakt aan de minister-president en aan u, mijnheer de vice-voorzitter.

Tijdens de jongste begrotingscontrole heeft de Vlaamse Executieve beslist om de vastleggingen 1993 van de enveloppe impulsgebieden met 150 miljoen frank te verminderen, namelijk van 660 naar 510 miljoen frank. Deze beslissing is in strijd met het regeerakkoord waarin werd gezegd dat de

## Swinnen

genomen engagementen zullen worden uitgevoerd. Deze beslissing is ook in strijd met de Vesoc-evaluatie waarbij de projecten tot einde 1993 konden worden goedgekeurd en met het beleidsdocument Vlaanderen-Europa 2002 waarin onder meer wordt gezegd, en ik citeer : De Vlaamse regering zal de volgende jaren trouwens veel middelen moeten vrijmaken om streken met ontwikkelingsachterstand — ik dacht dat het Hageland daartoe behoorde — aan sluiting te doen vinden bij de rest van Vlaanderen. Einde citaat.

Tot slot van mijn interpellatie wens ik volgende vragen te stellen, waarop ik een duidelijk antwoord vanwege de Vlaamse regering verwacht.

Ten eerste, is de Vlaamse regering bereid om de verlenging van de erkenning van het Hageland in het kader van doelstelling 5b bij de Europese Commissie in te dienen ? Zo ja, over welke geografische omschrijving gaat het precies ?

Ten tweede, wat is de huidige stand van het globale aanvraagdossier ? Worden nog andere Vlaamse gebieden voorgesteld voor erkenning als zone voor plattelandsonwikkeling ?

Ten derde, wat de besparingen op de impulsenveloppe betreft, gaat het hier om een effectieve vermindering met 150 miljoen frank of is het eerder een doorschuifoperatie naar 1994 ?

Ten vierde, kunnen deze besparingen een invloed hebben op de reeds vastgelegde projecten, dit wil zeggen op dossiers die reeds door de Streekcommissie werden goedgekeurd ?

Ten vijfde, worden deze besparingen over de verschillende impulsgebieden gespreid ? Zo ja, gebeuren ze lineair, dit wil zeggen volgens een bepaald percent op alle projecten zonder onderscheid, of wordt bespaard op nog niet gestarte of niet vastgelegde projecten ?

Ten zesde, kunnen door de Vlaamse regering in de toekomst Europese en Vlaamse programma's in één zelfde zone of in een gedeelte ervan worden

aangewend, zoals bijvoorbeeld voor het Hageland in de afgelopen jaren het geval was ?

**De voorzitter** : Minister De Batselier heeft het woord.

**Minister N. De Batselier** (*op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, collega's, de vragen gesteld door de heer Swinnen betreffen bevoegdheden van mijn afwezige collega, minister-president Van den Brande, die momenteel in het buitenland verblijft. Ik maak u dan ook het antwoord over, zoals het mij door de minister-president werd bezorgd.

Op basis van een grondig onderzoek van de Vlaamse regio's naar hun plattelandskenners aan de hand van Europees opgelegde criteria, worden een aantal regio's weerhouden die aan deze kenmerken voldoen. Het betreft de volgende regio's : het Meetjesland, de Westhoek en de aangrenzende middenkust — inzonderheid wat de visserijproblematiek betreft — en het Hageland.

De Vlaamse regering besliste op 12 mei laatstleden deze drie Vlaamse regio's voor te dragen aan de Europese Commissie om te worden erkend als doelstelling 5b-gebied.

In de eerstkomende weken zal hieromtrent een aftastend gesprek worden gevoerd met de bevoegde Europese Commissaris voor regionaal beleid, de heer Bruce Millan. Het integrale voorstel van de Vlaamse regering zal tijdens de komende onderhandelingen met kracht worden verdedigd bij de verschillende Europese instanties.

Wat de impulsgebiedenprogramma's betreft, gaat het hier inderdaad om een budgettaire doorschuifoperatie. Volgens de minister-president worden de vastleggingen voor de impulsenveloppe voor 1993 met 150 miljoen frank verminderd en hetzelfde bedrag wordt in de begroting 1994 ingeschreven. In feite betreft het hier een theoretisch budgettaire ingreep zonder directe weerslag op de projecten. Inderdaad, niet alle projecten dienen tegen einde 1993 te worden gefinancierd, aangezien de effectieve

betalingstermijn loopt tot einde 1995. Dit betekent op zich reeds een verlenging van de duur van de projectuitvoering.

In de eerstkomende weken zal, in overeenstemming met de resultaten van de recente Vlaamse Werkgelegenheidsconferentie, binnen het Vesoc vorm worden gegeven aan het toekomstige Vlaams regionaal beleid, met inbegrip van de eventuele uitbouw van de impulsgebieden.

**De voorzitter** : Mevrouw Merckx-Van Goey heeft het woord.

**Mevrouw T. Merckx-Van Goey** (*op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, ik luisterde zeer aandachtig naar de interpellatie van de heer Swinnen als ook naar het antwoord van de minister, waarvoor ik hem dank.

Ook ik wens een verlenging van de steunprogramma's, niet alleen voor de regio's ingevolge een recente beslissing van de Executieve naar voren gebracht, maar meer specifiek wat het Hageland betreft.

Het gemotiveerde dossier van de GOM Vlaams-Brabant en de vraag van het Hesoc houden niet alleen tot verlenging in, maar ook een uitbreiding van de regio met de gemeenten Glabbeek en Hoegaarden en de stad Tienen. Vooral Glabbeek en Hoegaarden hebben te kampen met tewerkstellingsproblemen in de landbouwsector.

Mijnheer de minister, ik dring er ten sterkste op aan dat tijdens de bespreking van deze aangelegenheid niet alleen de verlenging van de steunprogramma's aan bod komt, maar ook de uitbreiding tot bovengenoemde gemeenten en stad. Inderdaad, heel wat projecten dienaangaande zijn thans lopende. Bovendien werden belangrijke bedragen uitgetrokken voor de uitvoering van het programma van de plattelandszone 5B. Deze bedragen werden op Europees niveau vastgelegd en zijn bestemd voor projecten die vallen binnen de landbouwstructuren, waarvoor u bevoegd bent. In dat verband verwijs ik naar een actuele vraag die ik stelde in oktober 1992, die handelde over een

## **Merckx-Van Goey**

project dat mede werd opgenomen in het pakket, met name de aanleg van een wachtbekken te Kersbeek-Miskom. Welnu, de Executieve bracht dit project meermaals naar voren en het werd goedgekeurd. Toen nam het dossier een vertragend tempo aan. Ik veronderstelde dat u er nog met andere betrokkenen — zoals de bekencomités — wou over spreken. Wij zijn nu een hele tijd later en graag vernam ik hoever het staat met dit dossier.

Wanneer de criteria aangaande de plattelandszone worden besproken, is het belangrijk dat de genomen maatregelen ook zouden worden uitgevoerd. Wij keurden de begrotingen ter zake immers goed. Het is nu de plicht van de bevoegde minister om, samen met de administratie, tot effectieve uitvoering van de projecten over te gaan. Het is slechts op die manier dat wij geloofwaardig zullen overkomen wanneer een verlenging en een uitbreiding van de programma's aan de Europese commissie wordt aangevraagd.

**De voorzitter** : De heer Swinnen heeft het woord.

**De heer R. Swinnen** : Mijnheer de voorzitter, ik dank de minister voor zijn antwoord.

Wel heb ik nog een bijkomende vraag aangaande de verlenging van het impulsprogramma tot 'in 1994 voor de uitvoering van de projecten. Volgens mij bestaat er nog een onduidelijkheid omtrent de situatie van de streekmanager die eigenlijk een cruciale rol speelt bij de uitvoering van de projecten.

Mijnheer de minister, kan de Vlaamse regering wat meer uitleg verschaffen aangaande de bezoldiging van de functie van streekmanager in de loop van 1994 ?

**Minister N. De Batselier** : Men heeft zich nog niet uitgesproken over het al of niet verlengen van de status van de impulsgebieden, zodat men ook nog niets concreets weet over de organisatorische elementen, zoals bijvoorbeeld over de functie van

streekmanager. Dat zal binnen de Vlaamse regering moeten worden geëvalueerd na ruggespraak met Vesoc en rekening houdend met de resultaten van de Vlaamse werkgelegenheidsconferentie. We hebben wel al beslist dat de betalingstermijnen eind 1993 niet zullen eindigen. Over de effectieve verlenging moet echter nog worden beslist.

**De voorzitter** : Mevrouw Merckx-Van Goey heeft het woord.

**Mevrouw T. Merckx-Van Goey** : Mijnheer de voorzitter, ik had graag een antwoord gekregen van de minister. De vraag die ik stelde, valt immers specifiek binnen zijn bevoegdheid.

**Minister N. De Batselier** : Ik was niet op de hoogte van dit dossier en ik ken de stand van zaken dus niet. Ik zal nagaan hoever men in oktober 1992 stond.

**De voorzitter** : Het incident is gesloten.

---

## **Interpellatie van de heer H. Brouns tot de heer N. De Batselier, minister vice-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Leefmilieu en Huisvesting, over het beleid van de Vlaamse regering inzake natuurgebieden.**

**De voorzitter** : Aan de orde is de interpellatie van de heer Brouns tot de heer De Batselier, minister vice-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Leefmilieu en Huisvesting, over het beleid van de Vlaamse regering inzake natuurgebieden.

De heer Brouns heeft het woord.

**De heer H. Brouns** (op de tribune) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, de natuur heeft sedert enige jaren haar plaats verworven op het politieke toneel. Diverse mensen van verschillende politieke strekkingen hebben, elk op hun manier, uiting gegeven aan hun be-

zorgdheid over het teloorgaan van zeldzame planten, vogelkolonies enzovoort. Sommige, meestal oudere, mensen denken met nostalgie terug aan de sloot met de kikkers en de poel in de buurt. Ik vraag mij af of het ideaal van de woning in het groen, dat vele mensen nog steeds voor ogen hebben, dan toch met meer te maken heeft dan alleen met het verlangen naar rust en stilte. Zou het misschien diep geworteld zitten in een gevoel van verbondenheid met wat ons aan planten en dieren omringt ?

In elk geval leeft vandaag bij velen, ook in de Vlaamse Raad, de overtuiging dat de teloorgang van zeldzame fauna en flora moet worden gestopt. Wanneer de natuurverenigingen ook vandaag nog alarmkreten slaken, moet toch worden gesteld dat met het Natuurontwikkelingsplan van 14 februari 1990 de basis werd gelegd voor een wending. Ik vraag vandaag uw aandacht voor het natuurbeleid omdat zich nieuwe uitdagingen voordoen.

We hebben hier een zestal weken geleden gepraat met de minister voor Ruimtelijke Ordening over de ruimtelijke nabestemming voor de voorgenomen verkoop van militaire domeinen. In de kranten van twee weken geleden verschenen hierover meer gegevens. Vele van deze gebieden zijn in sommige opzichten uniek. Dit betekent dat ze nog niet versnipperd zijn, dat ze niet worden doorsneden door hoogspanningslijnen, dat er geen geïsoleerde bewoning is en dat er geen belangrijke verkeersaders doorheen lopen. Ze zijn dus relatief onaangetast. Een dergelijke kans krijgt niet elke minister van Leefmilieu en Natuurbehoud. Het minimale programma dat gerealiseerd moet worden, gaat over duizend hectaren het maximale programma dat kan worden gerealiseerd betreft zelfs vele duizenden hectaren. Wanneer men weet dat deze gebieden vrij uniek zijn, dat ze een zekere gezamenlijke oppervlakte hebben en dat ze het totale budget voor de aankoop van natuurgebieden voor enkele jaren opslorpen, begrijpt men dat zich hier een bijzondere uitdaging stelt. Sommige natuurverenigingen

## Brouns

vrezen nu dat de minister zijn middelen uitsluitend daaraan zal moeten besteden, waardoor het normale aankoopprogramma van de overheid in gevaar komt. Tussendoor wil ik de minister eraan herinneren dat hij in de commissie voor Leefmilieu een vraag kreeg over het aankopen van gronden die door OCMW's op de markt worden gebracht. Hij antwoordde toen dat hij hiervan, gezien zijn bescheiden middelen, geen prioriteit kon maken. Hij heeft daarbij gezegd dat hij geen voorstander is van dergelijke aankopen, omdat het naar zijn mening een vestzak-broekzak-operatie betrof. De vraag bij deze eerste nieuwe uitdaging is dus : hoe komen we aan meer middelen ?

Er is nog een tweede uitdaging, die overigens niet geheel nieuw is, namelijk als wij iets willen bereiken, dan moet het vooruitgaan. Het gaat inderdaad voornamelijk te traag. Volgens de laatste beleidsbrief van de minister heeft bijna 9.000 hectaren het statuut van natuurreservaat. Wanneer wij weten dat het jaarlijks aankoopritme zo'n 500 hectaren bereikt, dan leert een snelle berekening ons dat wij pas over twintig jaar onze oppervlakte aan reservaten zullen hebben verdubbeld. Ik lees in dit verband voor uit het Natuurontwikkelingsplan bladzijde 76. Ik citeer : In de periode 1990-1995 zullen tot 21.000 hectaren natuurgebieden als reservaat worden veiliggesteld. Einde citaat.

Natuurlijk zal de minister repliceren dat er voor natuurverenigingen, naast aankoop, ook de mogelijkheid tot huren bestaat. Dat is juist, maar natuurverenigingen zelf streven de aankoop, dus de definitieve verwerving met de bijbehorende eigendomsrechten, na en zijn minder scheutig om te huren. De huurformule biedt immers minder garanties voor een duurzaam natuurbehoud ! Zo moest men ervaren dat de huurovereenkomst met de vereniging Natuurreservaten inzake het natuurgebied de Ronde Put door de eigenaar werd opgezegd.

Bovendien zijn specialisten, zoals onder andere de eminente Nederlandse

vlinderkenner Frits Bink, ervan overtuigd dat de reservaatformule de enige mogelijke toekomst voor het behoud van bepaalde soorten betekent.

De minister zal wellicht opwerpen dat de Vlaamse regering op 20 januari van dit jaar een besluit goedkeurde tot de vaststelling van de voorwaarden om de bosreservaten aan te wijzen en te subsidiëren. Onze vragen luiden : wanneer wordt die tekst gepubliceerd ? Wanneer wordt dit instrument operationeel ? Wat is de kostprijs van de plannen om 1.000 tot 2.000 hectaren tot bosreservaat uit te roepen ?

Ik stel verder vast dat de minister 280 miljoen frank in ecologische impulsgebieden investeert. Wat is de wettelijke basis daarvan ? Dat bedrag is onder meer bedoeld om gebieden aan te kopen. Gebeurt dit in samenhang met het andere aankoopbeleid ? Hoe worden de middelen verdeeld ?

Ten opzichte van de twee uitdagingen rijst onmiddellijk de vraag, die hier overigens de jongste jaren voortdurend aan de orde was, namelijk de vraag om meer middelen. Men zou het probleem kunnen verhelpen door weeral nieuwe verschuivingen op de begroting. Men zou ook kunnen proberen de minister van Financiën met een antwoord over de brug te laten komen. De mogelijkheden zijn echter eindig.

Vandaar dat ik pleit voor nieuwe en originele oplossingen. Er verdwijnen jaarlijks vele honderden miljoenen frank van bedrijven in kunstsporing. Waarom zou een aantal van die bedrijven niet meer geïnteresseerd zijn in groene sponsoring ? Dit gebeurt nu al via de fiscaal aftrekbare giften aan de natuurbehoudverenigingen. Ik ben ervan overtuigd dat bedrijven nog meer willen investeren wanneer tenminste hun naam of logo zeer uitdrukkelijk is verbonden aan een of ander concreet project. Wanneer ik goed ben ingelicht, is een dergelijk experiment — het gaat om het meer van Virelles — aan de gang bij de Franstalige tegenhanger van de vereniging Natuurreservaten.

Sponsoring zou de nieuwe weg kun-

nen zijn om meer gebieden aan te kopen.

De derde uitdaging, die zich zeker in de toekomst nog scherper zal stellen wanneer meer aankoopdossiers een afhandeling vragen, is bekend. De administratie heeft het nu al moeilijk om haar aankoopdossiers ingeval van openbare verkopen op tijd rond te krijgen. In zijn beleidsbrief duidt de minister het aspect van het personeel als een van de belangrijkste aan. Willen wij sneller vooruitgaan, dan moet het personeelsbestand van de administratie worden uitgebreid. Welke voornemens ter zake werden reeds gerealiseerd ?

De natuurverenigingen geven nu schoorvoetend toe dat zij het aankoopritme van 100 miljoen frank subsidiëring met moeite aankunnen. Aankopen, zonder te spreken over het beheer, vergen een gedegen organisatie. De moeilijkheden dienaangaande worden vaak veroorzaakt door de laattijdige uitbetaling van de subsidies. De minister zou het werk van deze organisaties behoorlijk kunnen vergemakkelijken met de onmiddellijke afkondiging van enkele besluiten, waarop ik straks nog terugkom.

Een vierde uitdaging, die zich ook aan uw collega voor Ruimtelijke Ordening aandient, is de uitbouw van de Groene Hoofdstructuur, waarvan de natuurbehoudverenigingen zo veel verwachten. Onlangs sloten de gesprekpartners in de MINA-raad een historisch akkoord over het kader van deze Groene Hoofdstructuur. Intussen lezen we dat de minister een consultatieronde zal organiseren. De vraag rijst of deze consultatieronde in de planning voor het Structuurplan Vlaanderen past. Inmiddels is duidelijk dat de realisatie van de Groene Hoofdstructuur één van de grote uitdagingen in het natuurbeleid wordt.

Mijnheer de minister, een vijfde uitdaging is de vraag naar een toereikende decretale basis. Het hierboven genoemde natuurontwikkelingsplan vermeldde reeds de nood aan een vernieuwd natuurbehouddecreet. Ook de beleidsbrieven van de minis-

## Brouns

ter vermelden deze prioriteit. Natuurbehoudverenigingen dringen al geruime tijd aan op een dergelijk instrument.

Mijnheer de minister, dit decreet wordt nu eens niet door de commissie Bocken uitgewerkt. Het ontwerp van decreet zou in 1993 worden ingediend. Hoe ver staat het ermee ? Op 14 februari 1994 zal het vier jaar geleden zijn dat een officieel document van de Vlaamse regering de nood aan een nieuw decreet onomwonden heeft vermeld.

Een zesde en laatste uitdaging is het wegwerken van een reeks zeer concrete knelpunten in de subsidiëring van de aankoop van natuurgebieden door erkende organisaties.

Ten eerste, de erkende terrein-beheerders vragen dringend een organiek reglement dat bepaalt aan wie, op basis waarvan en hoe de nu uitgetrokken som van 100 miljoen frank moet worden verdeeld. Ze vragen ook de subsidiëring tot 80 procent voor terreinen gelegen in natuurkerngebieden van de Groene Hoofdstructuur en voor terreinen in vogelrichtlijngebieden. Verder vragen ze een aanpassing van de uitbetalingstermijn en van de uitbetalingsschijven die een snellere betaling mogelijk maken.

Ten tweede, is ook de aanpassing van het erkenningsbesluit van 1981 dringend. Het is belangrijk dat in een forfaitaire regeling van de beheerskosten zou worden voorzien. De momenteel gehanteerde forfaitaire bedragen blijken te laag te zijn. Misschien is de vereenvoudiging van de procedures van erkenning als reseravaat nog belangrijker ; nu gebeurt deze erkenning perceelsgewijze en voor een duur van maximum tien jaar.

Over een aantal door de natuurverenigingen aangegeven knelpunten zal ik wetsvoorstellen indienen bij de federale overheid. Ik denk aan de verlaging van de hypothecaire lasten van 12,5 tot 6 procent, het zogenaamde klein beschrijf, de betaling van successierechten in natura en de vrijstel-

ling van onroerende voorheffing voor gebieden met natuurbescherming.

Mijnheer de minister, met artikel 50 van de wet op het natuurbehoud beschikt u nu al over een instrument om de natuurverenigingen van deze onroerende voorheffing vrij te stellen.

Mijnheer de minister, onze inspanningen kunnen slechts sneller de zo noodzakelijke resultaten opleveren, als de nodige middelen worden gevonden in de begroting om, onder andere, de personeelsomkadering te realiseren of als de derde financieringsbron, de zogenaamde groene sponsoring, wordt uitgebouwd.

Als geen van de twee kan, zullen de intenties in uw beleidsbrieven intenties blijven en zie ik niet in hoe u de door mij geschetste uitdagingen kan aannemen.

Ik zou u daarom de volgende vragen willen stellen :

Ten eerste, welke middelen zal u vrijmaken om de belangrijke natuurgebieden die bij de verkoop van de militaire domeinen eenmalig op de markt komen, als reseravaat te verwerven ?

Zal dit ten koste zijn van het huidige aankoop- en financieringsbeleid ? Bent u ermee akkoord dat het noodzakelijk is de reseravaatvorming te versnellen ?

Ten tweede, hoe zal u de versnelling van het aankoop- en huurritme financieren ? Bent u akkoord met het principe van de zogenaamde derde financieringsbron waarbij de privé-sector onder bepaalde voorwaarden meer betrokken wordt bij de uitbreiding van het reservatenareaal ? Hoe kan deze groene sponsoring aantrekkelijker worden gemaakt ?

Ten derde, wanneer en op welke manier worden de vaststellingen van de beleidsbrief inzake personeelsomkadering van de administratie voor natuurbehoud en -ontwikkeling omgezet in beleidsacties ?

Ten vierde, wil u zich engageren om een ontwerp van decreet op het na-

tuurlijk milieu vóór een bepaalde datum bij de MINA-raad in te dienen ?

Ten vijfde, overweegt de minister de aanpassing van het erkenningsbesluit van 1981 voor de natuurbehoudverenigingen ? Wanneer kan in voorkomend geval de publicatie verwacht worden ? Voorziet het besluit van de Executieve in de forfaitaire subsidiëring van de beheerskosten van de verenigingen ? Aan welk forfait denkt men dan ? Overweegt men een vereenvoudiging van de procedures van erkenning als reseravaat ?

Ten zesde, drie erkende natuurbehoudverenigingen hebben sinds enige tijd een voorstel van organiek reglement voor de verdeling van de aankoopsubsidies ter tafel liggen. Is de minister het met hun voorstel eens ? Welke visie op het aankoopbeleid zal daarin gevolgd worden ? Zal het besluit van de Executieve voorzien in een subsidie van 80 procent voor gebieden gelegen in natuurkerngebieden of vogelrichtlijngebieden ? Kan dit organiek reglement de limiettermijnen vastleggen voor de uitbetaling van de subsidies ? Voorziet het in de aanpassing van de uitbetalingsschijven van 30/30/40 procent naar 40/40/20 procent ?

**De voorzitter** : Mevrouw Dua heeft het woord.

**Mevrouw V. Dua** (op de tribune) : Mijnheer de voorzitter, dames en heren, ik wil mij voor een aantal punten aansluiten bij deze interpellatie. De militaire domeinen, die ons nauw aan het hart liggen, omvatten heel wat waardevolle natuurgebieden die zeker moeten worden bewaard. Ik denk hierbij aan het heidegebied van Zonhoven, het bos van Zedelgem en Nijlen, het bos van Westerlo, enkele van de vele forten.

Zowel minister Kelchtermans als minister Delcroix hebben in verband met de bestemming van die gebieden al enkele beloftes gedaan. Wij zullen dit uiteraard op de voet blijven volgen. Om te vermijden dat privé-persoonen of groepen bepaalde gebieden voor speculatieve doeleinden zouden gebruiken, zal aankoop door het Vlaamse Gewest noodzakelijk zijn. Het blijft natuurlijk jammer dat de



## Dua

aankoopkredieten daarvoor moeten aangesproken worden. De ene overheid betaalt aan de andere, terwijl een kosteloze beheersoverdracht van het federale naar het gewestelijke niveau met beheersovereenkomsten, zoals vroeger vaker voorkwam, veel logischer is. Blijkbaar is dit nu onmogelijk, aangezien het financiële argument voor minister Delcroix de doorslag geeft. De situatie zijnde wat ze is, pleiten wij dus voor een soort voorkooprecht van het Vlaamse Gewest. Ik was dan ook nogal verontrust door de berichten verschenen in de pers volgens dewelke de comités tot aankoop een openbare verkoop van de gebieden in het vooruitzicht stelden. Dat moeten we zeker vermijden. In dit verband mag ik herinneren aan de procedure die ten tijde van minister Galle werd gevolgd. Minister Galle, die verantwoordelijk was voor de aankoop van natuurgebieden, had een overeenkomst gesloten met de toenmalige nationale minister van Openbare Werken waarbij elke verkoop van terreinen vooraf voor advies voorgelegd moest worden aan de betrokken gewestelijke diensten die een voorkooprecht hadden. Mijnheer de minister, is een gelijkaardige overeenkomst reeds afgesloten met uw federale collega ?

In de volgende begroting zou ook een apart krediet moeten worden uitgetrokken voor deze aankopen om de normale aankoopactiviteit niet in het gedrang te brengen.

Graag zou ik ook nog een algemene bedenking willen maken in verband met de globale aankoopstrategie. Aankopen van natuurgebieden zullen altijd nodig en nuttig blijven. Toch lijkt het me zinloos dat het Vlaamse Gewest alle min of meer waardevolle natuurgebieden zou opkopen, want dat is een onhoudbare en onbetaalbare strategie. Ik ben ook geen voorstander van het voorstel van de heer Brouns in verband met de privé-sponsoring, want dit zou de natuur alleen maar commercialiseren.

Wij moeten in de eerste plaats komen tot een globaal beschermingsbeleid

inzake natuurbehoud en vooral inzake ruimtelijke ordening waardoor de bescherming van privé-terreinen met een zekere waarde, verzekerd kan worden en waarvoor, indien nodig, een aangepast natuurbeheer kan worden opgelegd. Op het ogenblik gaat het Vlaams Gewest nog te vaak over tot noodaankopen. Dit heeft te maken met het feit dat het beleid inzake ruimtelijke ordening alle geloofwaardigheid heeft verloren en onvoldoende garanties biedt. Mijnheer de minister, op die manier betaalt u de prijs van een falend beschermingsbeleid. Ik hoop dan ook dat het nieuwe decreet op het natuurbehoud blijk zal geven van een algemene visie waardoor het bijvoorbeeld mogelijk wordt een beheersplan op te leggen voor specifieke terreinen, zoals dat nu reeds kan voor bossen via het bosdecreet.

De Groene Hoofdstructuur moet zo spoedig mogelijk een decretale basis krijgen, zodat het als een beschermingsinstrument kan worden gebruikt. Een betere strategie zal niet alleen veel geld uitsparen, maar ook meer garanties inhouden voor het natuurbehoud.

Mijnheer de minister, hoe ver staat het met de beheerscontracten waarin het Natuurontwikkelingsplan voorzagt ? Ik heb de indruk dat er weinig initiatieven worden genomen. In het buitenland wordt dit systeem nochtans met veel succes toegepast.

De situatie van het reservatenareaal is zeer bedroevend, onder andere door het feit dat de oppervlakte waardevolle natuurgebieden relatief beperkt is. Toch denk ik dat er nog een aantal zones zijn die in aanmerking komen voor een reservaat-status. Er moet een nieuwe dynamiek ontwikkeld worden. De uitvoeringsbesluiten van het bosdecreet liggen al meer dan een jaar op goedkeuring te wachten. Door deze goedkeuring zou het reservatenareaal gevoelig kunnen stijgen. Waarom kan dit niet vlugger gebeuren ?

Wat de personeelsomkadering betreft stel ik vast dat het kader voor de boswachters zeker niet is opgevluld. De gevolgen laten zich voelen

voor de controle, het beheer en de bewaking. Mijnheer de minister, de uitvoering van het beleid concreetseert zich op het terrein. Men kan in Brussel zoveel beslissingen nemen als men wil, het is op het terrein dat de uitvoering moet worden waargemaakt en waar het beleid uiteindelijk zal worden beoordeeld.

29 boswachterijen zijn nog steeds niet bezet. Deze situatie is het gevolg van de samenvoeging van het bestuur van Natuurbehoud en -Ontwikkeling met de administratie van het vroeger ministerie van Openbare Werken, waar een personeelsovertal is. Daarom gebeuren er geen aanwervingen meer bij het bestuur van Natuurbehoud en -Ontwikkeling.

Bepaalde geruchten verontrusten mij ten zeerste. Men zou van plan zijn overtallige personeelsleden van Openbare Werken over te dragen aan het bestuur van Natuurbehoud en -Ontwikkeling. Ik wens er uw aandacht op te vestigen dat werken in de sectoren natuurbehoud, visserij en bossen engagement en een zekere betrokkenheid vereist. Het is niet omdat men gedurende jaren bij het ministerie van Openbare Werken heeft gewerkt dat men automatisch bekwaam is om in de sectoren natuurbehoud of bosbouw te werken.

Daarom wil ik er een pleidooi voor houden om heel selectief tewerk te gaan en zo vlug mogelijk het personeelskader uit te breiden met bekwaam en gemotiveerd personeel. Ik zou dan ook graag de vooruitzichten van de minister in dit verband vernemen.

**De voorzitter** : Minister De Batselier heeft het woord.

**Minister N. De Batselier** (op de tribune) : Mijnheer de voorzitter, in 1990 werd voor het eerst sinds het bestaan van de Vlaamse Raad een beleidsplan voorgelegd met als titel : Milieubeleidsplan en Natuurontwikkelingsplan voor Vlaanderen. Het Natuurontwikkelingsplan was het resultaat van een grondig overleg met de administratie en de natuurverenigingen.

Uitgaande van dit plan heb ik specifieke beleidsopties vastgelegd die ik

## De Batselier

aan de Raad heb meegegeeld in mijn beleidsbrief van 22 oktober 1992. Deze beleidsopties werden verder uitgewerkt, zodat ik thans volgende preciseringen kan verstrekken.

Reeds bij de herziening van de begroting 1992 heb ik de kredieten in de gewone uitgavenbegroting, bestemd voor de aankoop van bos- en natuurgebieden verhoogd van 305 tot 355 miljoen frank. Dit krediet werd in de begroting 1993 aangehouden in uitvoering van de normale aankoopprogramma's.

In de begroting van het MINA-fonds werd voor 1993 een bijkomend krediet van 200 miljoen frank ingeschreven voor de aankoop van militaire domeinen en voor te bebossen terreinen ten behoeve van de bosuitbreiding. Bovendien werd het krediet, bestemd voor aankoopsubsidies aan terreinverwervende natuurverenigingen, in de begroting 1992 verhoogd van 60 miljoen frank tot 100 miljoen frank. Dit krediet werd ook in de begroting 1993 aangehouden.

Het aankoopbeleid van de Vlaamse regering en de subsidieregeling met betrekking tot de aankoop door privé-natuurverenigingen worden bijgevolg door de eventuele aankoop van militaire domeinen niet beperkt. De vraag dient bovendien te worden gesteld of voor het vrijwaren van de functie natuurbehoud de aankoop van militaire domeinen het enig zaligmakend middel is. Ook gewestplanwijzigingen van groene bestemmingen zullen en moeten hierbij een rol spelen. In afspraak met minister Kelchtermans zullen we proberen de gebieden aan te duiden waarvan de bestemming rekening houdt met het natuurbehoud en we zullen met minister Delcroix onderhandelen om een betaalbare prijs te bedingen.

Wat het areaal met hoofdfunctie natuurbehoud betreft, ga ik ermee akkoord dat in vergelijking met ons omringende landen een inhaaloperatie gewenst is. Of de terreinen alle het statuut van reservaat moeten hebben, laat ik echter in het midden want dit is volgens mij wishful thin-

king en niet nuttig. Wel zal de hoofdfunctie natuurbehoud moeten doorwerken in het beheer van deze terreinen. Ik ben van oordeel dat een uitbreiding van het areaal met hoofdfunctie natuurbehoud moet gebeuren door de definitieve vastlegging van de gebiedscategorieën van de Groene Hoofdstructuur. De doelstellingen van de natuurkerngebieden in de Groene Hoofdstructuur zijn namelijk gelijklopend met deze van de huidige natuurreservaten.

Op de ontwerpkaarten van de Groene Hoofdstructuur is een oppervlakte van ongeveer 150.000 hectaren ingetekend als natuurkerngebied. Dit is meer dan het vijftienvoudige van de huidige oppervlakte aan natuurreservaten.

Ik wil de heer Brouns er eerst en vooral op wijzen dat de realisatie van de Groene Hoofdstructuur een beleids optie van de Vlaamse regering is en dat de uitwerking in verschillende stadia verloopt. De laatste consultatieronde, die betrekking heeft op de lokale besturen en belangengroepen, zal normaal in het tweede semester van dit jaar plaatsvinden, zodat het opstellen van dit op de gebiedsgerichte natuurbescherming afgestemde document begin 1994 zal kunnen worden afgerond.

De MINA-Raad heeft in haar advies voor de realisatie van de beleidsmatig vastgestelde Groene Hoofdstructuur een termijn van 30 jaar vooropgesteld. Voor deze realisatie zal niet alleen een beroep worden gedaan op verwervingen, maar ook op overleg, regelgeving en beheersovereenkomsten zoals mevrouw Dua zoëven ook nog heeft gesuggereerd.

Het is zeker mijn bedoeling de particuliere natuurverenigingen nauw te betrekken bij de uitbreiding van het natuurareaal. Zo maken de lokale terreinverwervende natuurverenigingen deel uit van de begeleidende stuurgroep van de ecologische impulsgebieden. Het is de bedoeling dat er hier duidelijke afspraken worden gemaakt tussen de overheid en de privé-sector voor wat betreft de verwerving van natuurgebieden.

Momenteel wordt ook onderzocht op

welke wijze in het kader van de impulsgebieden een hogere subsidie kan worden gegeven, bijvoorbeeld door het optrekken van de plafondrentetoeleage. Het is duidelijk dat dit een voorwerp van discussie zal zijn tijdens de bespreking van de begroting voor 1994.

Ik meen echter dat sponsoring niet het aangewezen middel is om de aankoop van staatsnatuurreservaten te bevorderen. Deze mogelijk bron van geldmiddelen past veel beter voor particuliere verenigingen. Zij is trouwens ook niet onuitputtelijk. Inzake het aantrekkelijker maken van groene sponsoring vermoed ik dat de heer Brouns zinspeelt op maatregelen om deze sponsoring fiscaal aantrekkelijk te maken. Dit behoort echter tot de bevoegdheid van de federale overheid.

Ten derde, heb ik, zoals uit mijn beleidsbrief van 22 oktober jongstleden blijkt, vanaf mijn aantreden in de nieuwe legislatuur gewezen op de ontoereikende invulling van het al krappe personeelskader van het bestuur voor Natuurbehoud en -Ontwikkeling. Dat deze toestand nog niet is verbeterd, is het gevolg van enerzijds het ontwerp van het Vlaamse ambtenarenstatuut dat tegen 1994 wordt verwacht en dat als tegenpool heeft dat er op termijn een vermindering komt van de ambtenaren in heel de Vlaamse administratie. Voorts is er het feit dat Leefmilieu zich situeert binnen de administratie LIN, die overtalig personeel heeft. In een werkgroep bestaande uit de kabinetshoofden en het college van secretarissen-generaal werd een globale oplossing uitgewerkt voor de personeelsproblematiek bij Aminal en Arohm.

Vandaag zijn door de executieve een aantal uitbreidingen van het personeel voor Ruimtelijke Ordening en voor Leefmilieu goedgekeurd. Er zal dus kunnen worden gestart met de aanwervingen.

De executieve was er zich trouwens al een tijdje van bewust dat er in de administratie een aantal bottle necks waren. Dit was vooral het geval voor de administratie Ruimtelijke Ordening, en meer bepaald voor Stede-

## De Batselier

bouw. Ten tweede was er de dienst Landschappen en Monumenten, ten derde Leefmilieu en ten vierde Huisvesting. Deze diensten zijn prioritair behandeld door de werkgroep die ik zoëven heb vermeld.

Ten vierde, ik heb de administratie opdracht gegeven een eerste voorontwerp van een decreet op het natuurbehoud en de bescherming van het natuurlijk milieu uit te werken waarin ondermeer een decretale basis voor de Groene Hoofdstructuur zal worden opgenomen. Dit dient te gebeuren eind juni. Nadat een brede consultatie daarover, ondermeer via de groene sectorraden en de MINA-raad, zal hebben plaatsgevonden, zal het ontwerpdecreet in de loop van het volgende parlementair jaar worden ingediend bij de Vlaamse Raad. Ik moet uiteraard nog het advies van de Raad van State afwachten. In tegenstelling tot de andere adviesorganen, waaraan ik zelf een limietdatum kan opleggen, volgt de Raad van State niet steeds de vooropgestelde termijn en kan ik hierbij niet tussenkomen.

Ten vijfde, het ontwerpbesluit tot wijziging van het koninklijk besluit van 3 februari 1981 betreffende de erkenning en de subsidiëring van particuliere natuurreservaten in het Vlaamse Gewest werd voorgelegd aan de Inspectie van Financiën. Ik meen dat, twaalf jaar na het verschijnen van dit besluit, een substantiële verhoging van de subsidies voor beheerswerken in de particuliere natuurreservaten verantwoord is.

Bovendien zal de opgelegde procedure worden versoepeld en de erkenningsvoorwaarden worden vereenvoudigd.

Ten zesde, in 1992 heb ik een bedrag van 100 miljoen frank toegekend aan vier -en niet drie- terreinbeherende verenigingen voor de ondersteuning van hun aankopen van terreinen die als natuurreservaten zullen worden beheerd. De verdeling van dit bedrag gebeurde reeds volgens een reeks voorlopige criteria die op verzoek van de Inspectie van Financiën door

de administratie werden uitgewerkt. In plaats van een beleid à la tête du client steunden wij op objectieve criteria. Deze criteria zullen worden vervangen door een organiek reglement dat de toekomstige verdeling van het in de jaarlijkse begroting opgenomen bedrag voor die aankoopsubsidie zal vastleggen. Dit organiek reglement wordt op dit ogenblik voorbereid door de administratie. Ik wil echter nu reeds stellen dat de gekozen verdelingscriteria eenvoudig van toepassing en niet afhankelijk van fluctuerende en gedetailleerde berekeningselementen moeten zijn.

Uiteraard zal het beschikbare krediet worden bepaald door de aanwezige budgettaire middelen, rekening houdend met de economische toestand. Op dit ogenblik kan ik dus nog geen bedrag vooropstellen.

De vermelde uitbetalingsschijven werden vastgelegd volgens de onderrichtingen van de Inspectie van Financiën die eerdere voorstellen van de administratie te breed en budgettair onverantwoord vond. In het raam van het organiek reglement zullen met de Inspectie van Financiën aangepaste uitbetalingsschijven worden besproken. In de huidige budgettaire situatie kan ik evenwel niet veel afwijken van de voorstellen van de Inspectie van Financiën.

Het nieuwe reglement zal ook een sterkere impuls geven aan de verwerving van natuurreservaten in de meest waardevolle gebieden, namelijk in de zogenoemde vogelrichtlijngebieden, in de ecologische impulsgebieden en in de natuurkerngebieden van de Groene Hoofdstructuur zodra deze laatste zal zijn vastgesteld.

Ik ben evenwel van mening dat de natuurverenigingen via eigen middelen — en dus niet louter via overheidsinstanties — een substantiële bijdrage moeten leveren bij de aankoop van natuurgebieden. Dit blijkt voor een aantal verenigingen een struikelblok te zijn.

Een volledige subsidiëring vanwege de overheid door cumulatie van gemeentelijke, provinciale en geweste-

lijke subsidies lijkt me evenwel niet aangewezen. Dit geeft immers aanleiding tot onverantwoorde uitgaven.

De gesubsidieerde aankopen van de verenigingen mogen het aankoopbeleid van de overheid op geen enkele wijze doorkruisen.

Dit organieke reglement voor steun aan milieu- en natuurverenigingen, voor projecten via de MINA-raad, voor toekenning van subsidies voor bebossing, voor steun aan verenigingen voor bosbouw en faunabeheer zal ook een belangrijke ondersteuning zijn voor dit hele beleid.

Het besluit over de aanduiding van de bosreservaten is reeds eind vorig jaar in de Vlaamse Executieve goedgekeurd. De publicatie laat echter op zich wachten, en wij zullen daar opnieuw op aandringen.

Wat de beheersovereenkomsten betreft, heeft mevrouw Dua terecht opgemerkt dat niet alleen met aankopen, maar ook eventueel met beheersovereenkomsten een regelgeving kan worden gerealiseerd.

Op dit ogenblik zijn reeds enkele gebieden met beheersovereenkomsten besloten tussen gewest en particulieren, in casu Schulensbroek in Herkede-Stad. Juridisch gezien vallen ze onder het burgerlijk recht, en een juridisch kader voor deze beheersovereenkomsten is dan ook gewenst, vooral om administratieve redenen, zoals controle op de begrotingsuitgave, het gelijkheidsbeginsel voor de burger en dergelijke meer.

Het juridisch kader heeft de bedoeling deze beheersovereenkomsten op te nemen in het decreet op het natuurbehoud en het natuurlijk milieu. Gesteld dat de adviezen ons op tijd worden verstrekt, zullen wij begin 1994 de bespreking in de Vlaamse Raad kunnen aanvatten. Op dit ogenblik wordt ook de laatste hand gelegd aan het programma van het Vlaams Gewest tot uitvoering van de Europese verordening 2078 inzake de milieu- en natuurvriendelijke produktiemethoden. Dit programma zal bestaan uit een afbakening van gebieden waar beheersovereenkomsten zullen worden afgesloten — de zone-

## De Batselier

programma's — en een zevental beheerspakketten afhankelijk van de ligging en de kenmerken van de percelen.

De voorgestelde zones zijn de ecologische impulsgebieden, de vogelrichtlijngebieden, de Ramsargebieden, de ruilverkavelingsgebieden en de landinrichtingsprojecten.

De beheerspakketten hebben betrekking op het botanisch beheer, het weidevogelbeheer, het onderhoud van de landschapselementen, het onderhoud van uit productie genomen landbouwgronden en het bufferbeheer.

Wij proberen dus een algemene juridische regeling uit te werken in het kader van het decreet op het natuurlijk milieu.

**De voorzitter** : De heer Brouns heeft het woord.

**De heer H. Brouns** : Ik heb daar niets meer aan toe te voegen, alleen wil ik de minister danken voor de gedetailleerde antwoorden.

**De voorzitter** : Mevrouw Dua heeft het woord.

— *De heer Pinoie, ondervoorzitter, treedt als voorzitter op.*

**Mevrouw V. Dua** : Mijnheer de minister, in verband met de Europese reglementering is het mij nog steeds een raadsel bij wie de eindverantwoordelijkheid ligt voor de uitvoering van die begeleidende maatregelen, die het opstellen van zoneprogramma's verplichten. Uw collega op federaal niveau denkt blijkbaar dat dit binnen zijn bevoegdheid valt, terwijl u hier zegt dat u er zelf intensief mee bezig bent. Daar wil ik toch graag duidelijkheid in krijgen.

Daarbij aansluitend, wil ik ook weten of de begeleidende maatregelen, meer bepaald de subsidiëring van ecologisch verantwoorde landbouw, enkel zullen gelden voor de zones die in de opgesomde zoneprogramma's worden vermeld of blijft een dergelijke subsidiëring ook mogelijk voor andere gebieden ?

**De voorzitter** : De minister heeft het woord.

**Minister N. De Batselier** : Wij doen voorstellen en, afhankelijk van de situatie inzake bevoegdheid, maken wij die over aan de bevoegde minister. Ik vind het evenwel verkeerd om de discussie daaromtrent af te wachten zonder zelf iets te ondernemen en daarom doen wij er goed aan een voorstel te behandelen alsof het binnen ons eigen bevoegdheidssterrein valt. Volgens mij is het ook onze bevoegdheid, maar het moet natuurlijk in overleg nog definitief worden gemaakt. Als er evenwel problemen zijn inzake die bevoegdheid, wordt het voorstel vanzelfsprekend aan de bevoegde minister overgemaakt.

**De voorzitter** : Het incident is gesloten.

---

### **Interpellatie van de heer M. Verwilghen tot de heer N. De Batselier, minister vice-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Leefmilieu en Huisvesting, over het drinkwaterbeleid en het mogelijk betrekken van de drinkwatermaatschappijen en de privé-sector bij de uitwerking ervan**

**De voorzitter** : Aan de orde is de interpellatie van de heer Verwilghen tot de heer De Batselier, minister vice-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Leefmilieu en Huisvesting, over het drinkwaterbeleid en het mogelijk betrekken van de drinkwatermaatschappijen en de privé-sector bij de uitwerking ervan.

De heer Verwilghen heeft het woord.

**De heer M. Verwilghen** (*op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, in deze dorstige tijden moeten wij ons toch nog even concentreren op de drinkwatervoorziening in Vlaanderen, vooral omdat sinds mijn vorige interpellatie over deze materie de onduidelijkheid inzake het desbetreffende beleid alleen nog is toegenomen.

Er bestaat een duidelijke tendens om nieuwe, dit keer gemengde intercommunales op te richten omtrent het drinkwaterprobleem. Begin vorig jaar werd zo de Intercommunale Vereniging voor Watervoorziening opgericht, met participatie van diverse gemeenten en van Aquinter, een dochtermaatschappij van de Franse onderneming Lyonnaise de Eaux. Op 19 maart 1992 stelde minister Kelchermans dat hij gekant was tegen de oprichting van IWOV, omdat de Vlaamse verankering ontbrak. Op 28 september veranderde hij blijkbaar van mening en keurde hij de oprichting wel goed, met dezelfde statuten en zonder enige motivatie van zijn beslissing.

In die optiek is het ook belangrijk te weten dat er tegelijkertijd onderhandelingen werden gevoerd in verband met een andere nieuwe intercommunale, de Intercommunale voor Watervoorziening in Vlaanderen (IMVW), met als privé-vennoot dit keer Electrabel. In eerste instantie heeft de minister de statuten van deze intercommunale evenmin goedgekeurd, maar de heroprichting werd voorbereid. Verschillende gemeenten hadden zelfs de toetreding al goedgekeurd.

Uit het Vlaamse regeerakkoord en uit de beleidsbrief van minister De Batselier leiden wij af dat het beleid van de Vlaamse Executieve op drie krachtlijnen stoelt.

Ten eerste, streeft men naar optimalisering van de drinkwatervoorziening met bijzondere aandacht voor het publieke karakter.

Ten tweede, dient men aandacht te besteden aan de verbruiker en erop toe te zien dat hij altijd over voldoende drinkwater kan beschikken tegen een aanvaardbare prijs terwijl de kwaliteit aan de vastgestelde, wettelijke normen moet voldoen.

Ten slotte dient men een rationeel waterverbruik te stimuleren, in het besef dat water een natuurlijke rijkdom is en geen onuitputtelijke hulpbron of grondstof.

Collega's, in een recente nota van de bevoegde minister worden evenwel

## Verwilghen

nieuwe stellingen geformuleerd voor het opstellen van een zogenaamd geïntegreerd beleid. Ik citeer er twee :

Ten eerste, de overheid moet de stijgende trend aan drinkwaterverbruik afzwakken via een politiek die streeft naar rationeel waterverbruik waarbij bijzondere inspanningen worden gevraagd van de productiecentra.

Ten tweede, de bevolking heeft recht op drinkbaar leidingwater tegen een aanvaardbare prijs, met een efficiënte en klantvriendelijke dienstverlening en een bedrijfszekere drinkwatervoorziening.

De minister stelt terecht dat, voor het bereiken van dit doel, de versnippering moet worden tegengegaan en samenwerking tussen de verschillende actoren in deze sector noodzakelijk is. De minister is tevens van mening dat de beste manier om deze integratie te bekomen, het oprichten van diverse overleg- en adviesorganen is.

Zo wordt door de minister voorgesteld twee adviesraden op te richten met een uiteenlopende samenstelling en bevoegdheid.

De Vlaamse Coördinatieraad voor drinkwaterdistributie, Vlacowa, moet de minister adviseren over de beleidsprojecten en de Europese evolutie. Tevens mag deze raad aanbevelingen doen inzake watergebruik, informatisering, klantendienst, grenscorrecties, rapportering, planning en coördinatie van werken, distributienetten, tariefstructuur, leveringsvoorwaarden enzovoort.

Vlacowa zou zijn samengesteld uit vertegenwoordigers van de Vlaamse drinkwatermaatschappijen die voldoen aan een aantal blijkbaar nog te bepalen criteria, waarin vermoedelijk zal worden bepaald dat alleen de grote maatschappijen toegang tot deze raad hebben. De kleinere maatschappijen moeten zich dan maar door deze grotere participanten laten vertegenwoordigen. Naast de drinkwatermaatschappijen maken ook een vertegenwoordiger van de minister, een vertegenwoordiger van de adminis-

tratie en afgevaardigden van de consumentenverenigingen deel uit van deze raad.

Naast dit overlegcomité voor de distributie wenst de minister ook over te gaan tot het oprichten van een overlegcomité voor productie en transport, de zogenaamde Watercommissie Vlaanderen, Wavla. Ook dit orgaan heeft als opdracht de minister te adviseren met betrekking tot de beleidsobjectieven en de Europese evolutie, doch kan tevens adviezen uitbrengen inzake de grote waterbouwkundige werken en de milieueffecten inzake de drinkwatervoorziening.

Wavla zal aanbevelingen kunnen opstellen inzake rapportering, internationale contracten, investeringsprogramma's, kwaliteitscontrole, transportprijzen, beheer van voorraden enzovoort. Ten einde in dit adviesorgaan zitting te hebben, moeten de Vlaamse drinkwatermaatschappijen voldoen aan een aantal criteria, waardoor opnieuw de grote maatschappijen bevoordeeld worden. Naast deze leden maken ook hier een vertegenwoordiger van de minister en een vertegenwoordiger van de administratie deel uit van de raad. Nieuw is echter de aanwezigheid van een vertegenwoordiger van de MINA-raad en, wat opvallender is, een vertegenwoordiger van de Vlaamse milieuholding.

Mijnheer de voorzitter, de aanwezigheid van deze laatste vertegenwoordigers wordt duidelijker wanneer men leest dat voor de financiering en de uitvoering van het investeringsprogramma in verband met productie of transport, waarover binnen de Wavla wordt beslist, en voor de financiering en de uitvoering van de grote waterbouwkundige werken waarover de minister zal beslissen, een afzonderlijke maatschappij zal worden opgericht met als participanten de leden-maatschappijen en de Vlaamse milieuholding.

Inzake de organisatie van zowel waterzuivering als drinkwatervoorziening dient men echter drie afdelingen te onderscheiden : ten eerste, de waterzuivering die in Vlaanderen wordt

georganiseerd door de NV Aquafin, ten tweede, de drinkwaterproductie en ten derde, de drinkwaterdistributie.

Het is de taak van de Vlaamse Executieve en dus van de overheid ervoor te zorgen dat de burger het minst moet betalen voor de best mogelijke dienstverlening en kwaliteit. Dit houdt een garantie in van de kwaliteit van het drinkwater, evenals het boeken van resultaten op het vlak van de waterzuivering.

Het is dan ook noodzakelijk, gezien de hydrologische kringloop, de link te leggen tussen waterzuivering, drinkwaterproductie en drinkwaterdistributie, omdat activiteiten in één afdeling ontegensprekelijk een weerslag hebben op de anderen. Door het oprichten van twee afzonderlijke adviesraden, één voor de distributie en één voor de productie, negeert de minister deze evidentie.

De derde trap, de waterzuivering, wordt in de door de minister voorgestelde overlegprocedure zelfs niet betrokken. De kans dat men op die wijze komt tot een gecoördineerd beleid is dus gering te noemen. Verder dient men vragen te stellen bij de aanwezigheid van zowel distributie-als produktiemaatschappijen in deze overlegorganen. Aangezien de nieuwe adviesraden immers ook hun zeg hebben in het bepalen van de tarieven, de investerings- en beleidprogramma's, kan men zich afvragen of zij niet tegelijk rechter en partij zijn.

Het is duidelijk dat de minister van plan is een maatschappij op te richten à la Aquafin, waarin de drinkwatermaatschappijen en de Vlaamse milieuholding zullen participeren en die tot doel zal hebben de investeringen en de werken die in de toekomst in deze sector zullen moeten worden uitgevoerd, te verrichten. Het lijkt vrijwel zeker dat een dergelijke maatschappij in Vlaanderen eveneens een monopolie zal verwerven. Nergens in deze nota is er immers sprake van om de privé-sector te betrekken bij het oprichten van deze maatschappij of zelfs maar bij het oprichten van de door de minister in het leven geroepen overlegorganen. Dit alles niette-

## Verwilghen

genstaande de grote belangstelling van de privé-sector voor de waterproductie en de waterdistributie, zowel in het binnen- als in het buitenland. Het lijkt erop dat het de bedoeling van de minister is om via deze maatschappij de zogenaamde verankering via een omweg te consolideren. Rond deze Vlaamse verankering is trouwens reeds eerder gebleken dat de visies van de minister niet gelijk lopen met die van zijn collega Kelchtermans.

Graag vernam ik van de minister :

Ten eerste, waarom er nog steeds geen eenduidige visie is vanwege de Vlaamse regering over het te voeren drinkwaterbeleid :

Ten tweede, of het betrekken van de drinkwatermaatschappijen bij het uitwerken van een beleidsvisie, deze maatschappijen niet in een situatie van rechter en partij brengt :

Ten derde, op welke wijze de privé-sector bij de oprichting van de eventuele overlegorganen zal worden betrokken :

Ten vierde, welke de stand van zaken is in verband met de intercommunale IMVW en de lopende gesprekken tussen Electrabel en TMVW.

Mijnheer de minister, ik wil u nog een volgende vraag stellen. Door een gunstige wind is op onze fractie een brief toegekomen van een inspecteur-generaal van de VMWV waarbij deze een nota schrijft in opdracht van een politicus. Dat hij dit doet in opdracht van een minister lijkt mij aanvaardbaar maar dat een ambtenaar zich bezig houdt met het voorlichten van een of ander politicus lijkt mij van het goede te veel. Ik kan de politicus in kwestie, de heer Olivier, de woorden uit de mond nemen zodat hij niet meer het woord moet voeren. Ik meen echter dat hij mondig genoeg is om dat wel te doen. Er rijzen toch heel wat vragen bij die nota. De ambtenaar in kwestie heeft het over een ideologisch geïnspireerde interpellatie waarin hij vooral het aspect privatisering aanvalt. Hij gaat daarbij uit van dezelfde doelstellingen als de-

ze die wij allemaal voor ogen hebben, namelijk dat de privatisering geen doel is maar wel een middel.

Mijnheer de minister, graag vernam ik welke houding u aanneemt ten overstaan van iemand van de administratie die zich geroepen voelt om dergelijke opdrachten te volbrengen. *(Applaus)*

**De voorzitter** : De heer Olivier heeft het woord.

**De heer M. Olivier** *(op de tribune)* : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, ik wil toch even de zaken rechtzetten.

Mijnheer Verwilghen verwijst naar bepaalde correspondentie, die tot mij is gericht, waarvan misbruik wordt gemaakt om op deze tribune bepaalde ambtenaren in het gedrang te brengen. Iedere collega kan om het even waar bepaalde elementen opvragen. Het getuigt van een gebrek aan respect wanneer men brieven, die aan iemand anders zijn gericht, hier op de tribune kenbaar maakt. Ik zou het in elk geval niet durven. Is dit misschien de nieuwe strategie van de VLD ? Ik betreur dat. De VLD is voor openheid van bestuur, transparantie, enzovoort maar dit wil nog niet zeggen dat men privé-correspondentie mag misbruiken.

**De voorzitter** : De heer Verwilghen heeft het woord.

**De heer M. Verwilghen** : Mijnheer de voorzitter, ik wens duidelijk te protesteren tegen het feit dat men ons probeert aan te wrijven dat wij op onregelmatige wijze in het bezit zijn gekomen van het bericht in kwestie. De man heeft zelf dat bericht rechtstreeks naar ons gestuurd. Hij heeft zich ongetwijfeld vergist in de persoon voor wie het was bestemd.

Ik kan mij goed inbeelden dat hij in het faxbulletin heeft gezocht naar het faxnummer van Marc Verwilghen. Als hij dan zo vriendelijk is mij dat bericht toe te sturen, dan kan men mij toch niet het verwijt maken dat ik vandaag daarover spreek.

Mijnheer Olivier, dit gaat hoegenaamd niet over wat u probeert te

suggereren, namelijk dat wij met ondeontologische praktijken in het bezit zijn geraakt van een brief die per ongeluk naar ons is gestuurd.

**De voorzitter** : De heer Olivier heeft het woord.

**De heer M. Olivier** : Mijnheer Verwilghen, die brief is aan mij gericht en het hoort dan ook dat men van dergelijke zaken geen misbruik maakt. Ik heb deze elementen echter niet nodig om ons standpunt terzake te bepalen.

Mijnheer Verwilghen, u heeft het over de privatisering. Als u gisteren de kranten heeft gelezen, heeft u ook gezien dat zowel de binnen- als buitenlandse firma's en bedrijven waarover u spreekt, zich niet verder op deze markt bewegen gezien de heel slechte resultaten die zij in het recente verleden hebben gekend.

De CVP-fractie ziet de watervoorziening, -productie en -distributie als een zeer belangrijk gegeven. Ten eerste, moet de overheid in al zijn geledingen de productie, het transport en de distributie van drinkwater kunnen blijven controleren en beheersen. Water is immers een goed van openbaar nut, u heeft er zelf allusie op gemaakt.

Dit sluit echter niet uit dat ook de privé-sector, in functie van een efficiëntere werking op het terrein, bij bepaalde activiteiten moet worden betrokken. Het samengaan van de openbare sector en de privé-sector moet uitmonden in een verhoogde technische capaciteit en een efficiënt beheer met een minimum aan uitbatingkosten en een maximum aan kwalitatieve dienstverlening. De Vlaamse Executieve moet op dat vlak het kader bepalen waarin de publieke sector en de privé-sector moeten samenwerken. Via de voogdij moet zij bovendien toezicht uitoefenen op de realisatie van de doelstelling.

Een tweede belangrijk aspect in de watervoorziening is de Vlaamse verankering. Zij wordt gewaarborgd door artikel 12 van de wet van 22 december 1986 dat voorziet in de

## Olivier

aanwezigheid van Vlaamse gemeentemantatarissen in de algemene vergadering, de raad van bestuur en het college van commissarissen van de intercommunales. Artikel 17 van dezelfde wet bepaalt dat de beslissingen van de algemene vergadering, van de raad van bestuur en van het college van commissarissen door de meerderheid van de aanwezige of vertegenwoordigde gemeenteraadsleden moeten worden goedgekeurd. Elke deelnemende gemeente krijgt de waarborg over ten minste één mandaat in de raad van bestuur te beschikken. Een intercommunale kan slechts optreden binnen het kader van het algemeen belang en de statuten worden door de deelnemende gemeenten opgesteld. Krachtens de wet van 22 december 1986 en het decreet van 1 juli 1987 staat de intercommunale onder de voogdij van de Vlaamse Executieve.

De CVP-fractie gaat niet akkoord met de versnippering van het watervoorzieningslandschap. Om de hoge kwaliteitsnormen van het drinkwater en de noodzakelijke deskundigheid en techniciteit te kunnen realiseren, moet men de versnippering met alle mogelijke middelen bestrijden. Men heeft nood aan een doeltreffend beheer op korte termijn en men moet streven naar schaalvergroting en overleg. Op middellange termijn moet men vanuit een dubbele doelstelling een schaalvergroting op het vlak van de productie en distributie nastreven. Enerzijds moet men streven naar een horizontale rationalisatie door de verschillende vormen van dienstverlening en de diverse initiatieven van de gemeenten samen te brengen, anderzijds moet men zoeken naar een grotere technologische diversificatie.

Mijnheer de voorzitter, tenslotte houd ik een krachtig pleidooi voor het verderzetten van het gevoerde beleid. Men heeft bewezen dat de grote, betrokken maatschappijen in staat zijn om een goede kwaliteit te garanderen, voldoende druk te verzekeren en de prijs voor de gebruiker zo laag mogelijk te houden. Water is een natuurlijk produkt dat

steeds schaarser wordt. De overheid heeft de opdrachten de plicht haar greep op de sector van de waterproductie en -distributie te verstevigen. Dit neemt niet weg dat bepaalde uitvoerende taken aan privé-firma's kunnen worden uitbesteed. De CVP-fractie steunt het door minister De Batselier terzake gevoerde beleid en hoopt dat de Vlaamse Raad over dit onderwerp een debat ten gronde zal voeren.

**De voorzitter** : Minister De Batselier heeft het woord.

**Minister N. De Batselier** (op de tribune) : Mijnheer de voorzitter, collega's, vooraf wil ik zeggen dat het drinkwateroverleg niet is afgesprongen maar nog volop aan de gang is. Er is dus nog geen enkele beslissing genomen.

Vorig jaar heb ik twee voorbereidende ronde-tafel-gesprekken georganiseerd waarop werden uitgenodigd : de Antwerpse Waterwerken, de Provinciale en Intercommunale Drinkwatermaatschappij Provincie Antwerpen, de Tussengemeentelijke Maatschappij van Vlaanderen voor Waterbedeling, de Vlaamse Maatschappij voor Watervoorziening, Electrabel, de Gewestelijke Investeringsmaatschappij voor Vlaanderen en de dienst Water en Bodem van de Administratie Milieu, Natuur en Landinrichting.

Deze ronde-tafel-gesprekken werden gevolgd door een reeks van informele gesprekken, die weliswaar niet altijd even vlot verliepen, maar vorige maand heb ik het, na die reeks van informele gesprekken, nodig geoordeeld om een eigen voorstel aan de gesprekspartners voor te leggen. Ik verwacht hun antwoord vóór het reces.

Mijn voorstel, dat het resultaat is van de voorbereidende gesprekken, past wel degelijk in de eenduidige visie van het Vlaams regeerakkoord en de beslissingen ter zake van de Vlaamse regering van 18 maart 1992, met name de vrijwaring van het publieke karakter, de Vlaamse verankering van de watervoorziening en het stimuleren van een rationeel waterverbruik.

In mijn voorstel wordt een overlegstructuur ontworpen, zoals de heer Verwilghen het heeft gezegd, die adviezen geeft aan de minister en vooral aanbevelingen doet aan de betrokken raden van bestuur. De bedoeling van het tweede element lijkt mij belangrijker te zijn dan die van het eerste element.

De vertegenwoordiging in de overlegstructuur zal dermate gedefinieerd worden, dat kleinere drinkwatermaatschappijen daarin een stimulans vinden om zich door de grotere maatschappijen te laten vertegenwoordigen. Hiermee kan een belangrijke stap worden gezet in de strijd tegen de versnippering op het terrein, die we vandaag nog moeten vaststellen.

Mijnheer Verwilghen, de kwaliteitsnormen die ik in het kader van de bevoegdheid leefmilieu aan het drinkwater moet opleggen, vragen zeer hoge investeringen van deze drinkwatermaatschappijen. Voor kleine maatschappijen wordt het dan ook bijna onmogelijk om daaraan te voldoen. Ofwel gaan we afwijkingen op de kwaliteit van het drinkwater toestaan – waarvan ik denk dat we het niet blijvend kunnen doen – ofwel gaan we een aantal investeringen opleggen en ofwel zullen we zeer streng zijn inzake vergunningen in de drinkwatergebieden. Naar mijn gevoel zal het een combinatie van deze drie factoren zijn. Daardoor zult u op het economische vlak automatisch tot een grotere drinkwatermaatschappij komen. Het is dus niet alleen vanuit het drinkwaterbeleid op zich, met name het tegengaan van versnippering, maar ook door de economische wetmatigheden dat u tot dit soort van oefening zult moeten gaan.

Daarnaast zou dan desgevallend een financieringsmaatschappij worden opgericht voor het financieren van de grote waterbouwkundige werken van gewestelijk belang en van het investeringsprogramma voor de productie en het transport van drinkwater.

Zoals ik reeds heb gezegd, verwacht ik het antwoord op mijn voorstel in de loop van de maand juli. Om in de geest van consensus verder te kunnen onderhandelen, heb ik nog geen de-

## De Batselier

tails willen geven. U beschikt blijkbaar over de nota die ik aan de verschillende maatschappijen heb gestuurd. Ik kan alleen zeggen dat het gesprek nog niet ten einde is. Deze voorstellen zijn dus niet definitief en de beslissing is nog niet gevallen.

Wat uw tweede vraag in verband met de rechter en partijsituatie van deze drinkwatermaatschappijen betreft, wijs ik u op het volgende. Voor de wettelijke basis van de organisatie van de drinkwatervoorziening moet worden teruggegrepen naar het decreet van 16-24 augustus 1790, titel XI, artikel 3, 5. Hierbij werd aan de gemeentebesturen de zorg opgedragen epidemieën en veeziekten te voorkomen en er een einde aan te maken door middel van uitdeling van de vereiste hulp. Het is in feite deze bepaling die ervoor heeft gezorgd dat de gemeenten drinkwaterdistributienetten hebben uitgebouwd.

Gelet op de omvang en de aard van deze taak hebben de meeste gemeenten zich hiervoor in intercommunales verenigd of zich aangesloten bij de Nationale Maatschappij der Waterleidingen die, na de regionalisatie, voor Vlaanderen de Vlaamse Maatschappij voor Watervoorziening is geworden. Bij het ontwikkelen van een drinkwaterbeleid moet dus rekening worden gehouden met de gemeentelijke autonomie. Hier is mijns inziens dus geen sprake van een rechter-partij situatie. De drinkwatermaatschappijen, als vertegenwoordigers van de gemeenten-vennoten, zijn dan ook de essentiële dragers van het drinkwaterbeleid in Vlaanderen.

Ik wens hierbij ook te beklemtonen dat ik daarentegen, als minister, inzake drinkwatervoorziening slechts over een beperkte rechtstreekse bevoegdheid beschik, met name inzake de kwaliteitscontrole en het verlenen van winningsvergunningen. Ik geef toe dat deze twee elementen als instrument van het beleid wel degelijk in een bepaalde richting kunnen worden gebruikt. Naar aanleiding van de gesprekken die momenteel met de sector worden gevoerd, heeft de Vlaamse regering mij wel gemachtigd een aantal wijzigingen voor te stellen.

Het antwoord op de derde vraag is vervat in het antwoord op de eerste. Conform de beslissing van 18 maart 1992 van de Vlaamse Executieve wordt een particuliere onderneming, die ter zake interesse liet blijken, bij het overleg betrokken. Deze particuliere onderneming heeft, als eerste trouwens, haar standpunt inzake mijn voorstel kenbaar gemaakt.

Wat ten slotte de stand van zaken betreft met betrekking tot de intercommunale IMVW, kan ik alleen zeggen dat de vordering tot schorsing door de TMVW van de aansluiting van dertien gemeenten bij de IMVW, door de Raad van State werd aangenomen. De uitspraak ten gronde moet nog volgen.

Inzake de lopende gesprekken tussen Electrabel en de TMVW wens ik aan te stippen dat het hier gaat om onderhandelingen tussen twee autonome maatschappijen en ik bijgevolg op geen enkele wijze bij deze onderhandelingen ben betrokken.

**De voorzitter** : De heer Verwilghen heeft het woord.

**De heer M. Verwilghen** : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, allereerst dank ik de minister voor het gedegen antwoord dat hij daarnet heeft gegeven. Er zijn inderdaad een aantal nieuwe elementen duidelijk naar voren gekomen.

Toch wil ik beklemtonen dat bij het bestrijden van een eventuele versnippering uiteraard een onderscheid moet worden gemaakt. Ik kan mij met de stellingname van de minister evenwel akkoord verklaren. Inderdaad, de omvang van de taak die moet worden volbracht is van dergelijke aard dat men uiteindelijk met een versnipperde kaart moeilijk eenzelfde resultaat kan bereiken als met een zekere eendracht in visie. Toch moet men er zich voor hoeden dat deze versnippering niet uitmond in het andere uiterste, namelijk een zuiver monopolie. Een puur monopolie, zelfs op dit niveau, met alle garanties die de monopoliehouder zou kunnen geven, is nog altijd onvoldoende.

Ik wil ook een kleine opmerking maken bij de uitspraak van de minister

waar hij zegt de particuliere sector zeker niet uit te sluiten. Er is trouwens één particuliere ondernemer die reeds contacten heeft gelegd. Algemeen is bekend, en ook de minister is hiervan op de hoogte, dat meerdere particuliere ondernemingen, en niet van de kleinste, bereid zijn om in deze sector hun know how ter beschikking te stellen. Ter zake verwijs ik naar de nota die ik te gepasten tijde aan de minister zal bezorgen, en waarin de inspecteur-generaal in kwestie schrijft niet gekant te zijn tegen elke tussenkomst van de particuliere sector in het domein van de drinkwatervoorziening. Hij zegt ook dat bepaalde zaken werkelijk aan particuliere bedrijven kunnen worden toevertrouwd omdat deze taken op professionele wijze door deze particuliere bedrijven worden uitgevoerd.

Ten slotte nog een woord over het betoog van de heer Olivier die ik alleszins begrijp. Hij wenst dat in de toekomst dergelijke interpellaties zouden worden vermeden. Volgens mij is het een goed principe omtrent zo'n belangrijke aangelegenheid — daarover zijn wij het blijkbaar alleen eens — van gedachten te kunnen wisselen en het aangegeven middel hiertoe is nog steeds een interpellatie.

**De heer M. Olivier** : Mijnheer de minister, ik dank de minister voor zijn antwoord.

Ik wil er echter nogmaals de VLD waarschuwen dat wij het verkeerde pad opgaan wanneer particuliere correspondentie met elementen ter discussie wordt gebruikt om deze als standpunt van een bepaalde maatschappij te citeren. Ik betreur nogmaals de handelwijze van de VLD-fractie.

Indien de VLD er een dergelijke stelling op nahoudt en deze tendens blijft volgen, dan wens ik hen veel succes toe. De burgers zullen er hen bijzonder dankbaar voor zijn !

**De heer M. Verwilghen** : Zelfs al vermeldde dat schrijven de woorden ter attentie van de heer Olivier, toch werd het aan de Vlaamse Raad gericht en naar ons doorgefaxt, hetgeen



## **Verwilghen**

betekent dat wij er mogen gebruik van maken. Daarover zijn wij het toch eens, mijnheer Olivier ?

**De voorzitter** : Het incident is gesloten.

---

---

## **REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN**

**De voorzitter** : Hiermede zijn wij aan het einde gekomen van onze werkzaamheden voor deze voormiddag.

Wij komen deze namiddag om 14 uur opnieuw bijeen om onze agenda verder af te handelen.

De vergadering is gesloten.

– De vergadering is gesloten om 12.29 uur.

---